

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 10— Dm  
za inozemstvo 20—

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1  
Telefon št. 72.

# JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Upravištvu:

Ljubljana, Prešernova  
ul. št. 54. Telef. št. 36.

Podružnice:

Maribor, Barvarska ulica  
št. 1. Telef. št. 22.

Celje, Aleksandr. cesta.

Račun pri poštn. čekov.  
zavodu šte. 11.842.

Ljubljana, 18. avgusta.

Londonska konferenca je tedaj končala in delegati so se razšli brez kakršnegakoli pozitivnega uspeha. (Če bi bili praznoverni, bi morali opozoriti, da je ta konferenca bila trinajsta v vrsti večjih konferenc po vojni in da torej itak od nje ni bilo kaj prida pričakovati...) Glavno vprašanje te konference med Poincaréjem in Lloyd-Georgejem je bila ureditev reparacijskega vprašanja. Konferenca se je razbila že na prvem važnem vprašanju, drugih se sploh lotila ni. Razlika med francoskim in angleškim stališčem v vprašanju reparacij, ki jih mora plačati Nemčija, se je izkazala kot nepremostljiva, vsled tega vprašanje medzaveznikiških dolgov sploh ni moglo priti na dnevni red, dasi je to vprašanje drugo najvažnejše evropsko, da, svetovno vprašanje za reševanje gospodarskih težav cele Evrope. Mi nismo na teh vprašanjih sicer našemu občinstvu žal manj zanimivih problemov zunanje politike nič manj interesirani, ko druge države, in na sebi dovolj težko občutimo občo evropsko gospodarsko depresijo, ki se pri nas izraža v veliki draginji in nizki vrednosti naše valute.

«Kamen smutnje» na londonski konferenci je bilo različno naziranje o gospodarski moči in plačilni sposobnosti Nemčije. Poincaré trdi, da se Nemčija nalašč in premišljeno bliža insolventi v nadi, da se tako reši svojih ogromnih vojnih bremen in dolžnosti. To izhaja iz jasno izjave francoskega ministrskega predsednika žurnalizmom z dne 14. t. m.: «Nemčija trdovratno zasleduje politiko, ki jej pred obličjem Evrope dovoljuje napovedati svoj navidezni bankrot, da tako doseže znižanje svojih plačil». Sicer je pa to francosko naziranje že znano od zadnje dobe. Nasproti temu je pa Lloyd George prepričan, da nemška gospodarska kriza ni le umetna, vsaj v največjem delu ne, marveč da so to krizo zakrivila zares neznosna in trda reparacijska bremena, ki jih Nemčija, kakršna je po vojni, ne more prenesti. Med tema naziranjima o nemški krivdi ali nedolžnosti na bankrotu, o nemški zmožnosti ali nezmožnosti plačila se giblje nasprotje med Francozi in Angleži, nasprotje zlasti v vprašanju, ali se naj Nemcem dovoli kakšen popust ali moratorij plačil, in kakšen? Poincaré je bil pripravljen, da privoli v takšen moratorij le pod najstrožjimi pogoji in jamstvi, Lloyd George je pa hotel Nemčijo kolikor mogoče poškodovati ter tudi vobče omiliti nekatera najtežja bremena, ker je prepričan, da prevelika strogość škoduje tudi zaveznikemu gospodarstvu samemu. Nepremostljivost razlike teh dveh nazorov se je na konferenci najbolj videla v debati o kontroli nemških državnih rudnikov in gozdov, — tu je angleška opozicija bila nepopustljiva, in Lloyd George je predlagal celo, naj bi končno sodbo izrekla Zveza narodov. Angleži so zavrnili tudi belgijski posredovalni predlog, naj bi sicer nemški državni rudniki ostali v njihovih rokah, toda pod kontrolno mešane nadzorovalne zaveznikiške komisije. Končno je predlagal Italijan Schanzer, naj bi se konferenca ne razšla, ampak se samo odgodila za dva meseca, medtem pa naj se Nemčiji dovoli za ta dva meseca odlog plačani. Tega predloga pa zopet Poincaré ni sprejel, marveč je vztrajal na garancijah za odgodena plačila, Lloyd George pa se je protivil garancijam, eker bi učinkovala kakor sankcije in bi pomenila samo razširjenje poseganja Antante v nemške notranje zadeve, imela bi torej za posledico prav to, proti čemer se je konferenca sestala in sklicala! Končno je moral Lloyd George konstatirati, da v tem najvažnejšem vprašanju po vojni za enkratni sporazum ni mogoče. Zato je proglasil imenom britanske vlade, da vztraja ona na versailleski mirovni pogodbi. S tem stopi v veljavo § 233. te pogodbe o pravni moči reparacijske komisije, in če bi se v njej sami ne doseglo soglasje, člena 13. in 14. pogodbe o Zvezj narodov. Nato je Poincaré najavil, da se vrača v Pariz, in usoda konference je bila zapečatená. Vprašanje moratorija nemških plačil so vrača tja, odkoder je izšlo, v reparacijsko komisijo. Po zgoraj navedenem členu mirovne pogodbe ima reparacijska komisija vsak čas pravico ponuditi odlog plačil, trinajsta klavzula drugega dodatka k osmemu poglavju pogodbe pa dobesedno pravi, da se more moratorij dovoliti z večino glasov reparacijske komisije.

Tri možnosti odločitve so podane: Ali dovolj komisija Nemčiji zaprošeni odlog, v tem slučaju bi Francija, tako vsaj grozi, proglasila svojo popolno neodvisnost

## Problemi Male antante

Beograd, 18. avgusta. (Izv.) Povodom sestanka Male antante v Marijanskih Laznih se problemi, ki se bodo tam reševali, komentirajo različno in se naglašava važnost različnih vprašanj, ki se bodo reševala na tej konferenci. Izmed političnih vprašanj, odnosno razmerja do sosedov je v ospredju zanimanja vprašanje Madžarske. Povod za to, da se to vprašanje sproži na konferenci v Marijanskih Laznih, je dejstvo, da je Madžarska izročila Zvezi narodov prošnjo za sprejem v Zvezo. To prošnjo je prejel tajnik Zveze narodov ter se bo dala na dnevni red Sveta in Skupščine Zveze. Ker se bo v Zenevi sestel Svet in Skupščina Zveze narodov začetkom septembra, naz loči od tega samo še nekoliko dni. Mala antanta, kateri je Madžarska neposredni sosed, mora misliti na to, ali naj se država, ki do danes ni pokazala niti najmanjše solidarnosti in sosedne lojalnosti kljub temu, da je vezana s trianonsko pogodbo, res brez vseh garancij sprejme v Zvezo narodov. Znano je, da je Madžarska od početka trianonske pogodbe do danes vedno poizkušala otežkočiti stanje na mejah Male antante. Madžarska je v danih momentih s kretanjem svojih čet na naši meji vedno poizkušala pritegniti naše pozornost velikih sil. Zato je potrebno, da se na sestanku v Marijanskih Laznih zastopniki Male antante zedinijo na enotno stališče napram Madžarski. To zadržanje Male antante bo odločilno za vstop Madžarske v Zvezo narodov. Mala antanta lahko pred Zvezo narodov navede neštete primere neelojalnega izpolnjevanja pogodbe s strani Madžarske. Znano je, da je za sprejem v Zvezo narodov določen kot glavni pogoj lojalno izpolnjevanje pogodbenih obveznosti. Ker nekateri člani Skupščine Zveze narodov soglašajo v mišljenju, da Madžarska izpolnjuje svoje obveznosti, bo Mala an-

tanta v Marijanskih Laznih zavzela svoje stališče in ostale člane Skupščine Zveze narodov poizkusila pridobiti za to, da bodo sprejem Madžarske v Zvezo narodov odklonili.

Drugo važno vprašanje, o katerem se bo mnogo govorilo, je reparacijsko vprašanje. Naša kraljevina in Rumunija sta direktno zainteresirani pri reparacijah bolj kakor Češkoslovaška, in bo popolno soglasje Male antante v teh vprašanjih gotovo. V mednarodnem pravnem pogledu spada vprašanje reparacij v vrsto onih obvez, ki so jih vsi člani Male antante medsebojno sprejeli nase kot svoje lastne obveze ter so dolžni, da jih tudi branijo.

Končno se bo moralo v Marijanskih Laznih določiti zadržanje Male antante glede zastopstva v Zvezi narodov in v Vrhovnem svetu poslanikov. Ako se bo Mala antanta ponovno pokazala kot kompaktna sila v centralni Evropi, bo njeno mesto v Zvezi narodov in Vrhovnem svetu zagotovljeno. Sigurno je, da bodo neke velike sile poizkušale to onemogočiti, vendar pa je rešitev tega vprašanja odvisna od našega odločnega zadržanja.

Današnja «Politika» piše o vprašanju Male antante, o katerih bodo razpravljali v Marijanskih Laznih in naglašava, da mora biti Mala antanta čim kompaktnejša, ker se že javlja poizkus, da se ji prepreči končni uspeh. Dosedanji italijanski opravniki v Beogradu grof Manzoni je že odpotoval v Marijane Lazne, gotovo v namenu, da po instrukcijah konzulte pokaže Češkoslovaški in Rumuniji pot z večjimi koristmi v skupnem delu z Italijo, kakor pa z Jugoslavijo. Vendar verujemo, da bodo sestanki v Marijanskih Laznih rodili uspehe, ki jih enako pričakujemo mi, Češkoslovaška in Rumunija.

## Pred končno rešitvijo invalidskega vprašanja

Beograd, 18. avgusta. (Izv.) Danes je imel minister dr. Žerjav v ministrtvu za socialno politiko konferenco z delegati invalidskega združenja. Minister je izdelal konkretne predloge za rešitev tega vprašanja. Delegati invalidskega združenja so vse predloge sprejeli ter

bo v najkrajšem času sprejet sklep ministrskega sveta in zakon, ki bo invalidne popolnoma zadovoljil. Vsi invalidi, ki so sposobni za delo, bodo dobili nekoliko stotisoč dinarjev kot obratni kapital, da bodo mogli začeti z delom, vsi drugi invalidi pa bodo sicer preskrbljeni

## Turška podpora teroristom v naših južnih krajih

Beograd, 18. avgusta. (Izv.) V zadnjem času se pri bolgarskih teroristih, ki delajo z italijanskim orožjem, pojavlja vedno večja težnja za sporazum s Turki, in sicer v borbi proti naši državi v južnih krajih. To kaže na sporazum med vladama v Angori in Sofiji. Pri mnogih bolgarskih komitajših, ki so bili ubiti v zadnjih borbah v Južni Srbiji, so se našli letaki v turskem jeziku, v katerih se Turki pozivljejo, da vstopijo v revolucionarni macedonski komite. Prevod tega letaka se glasi: «Dasi ni dosti Srbov in Grkov, so Heleni in Srbi razdelili našo domovino, ki je naseljena z Bolgari in Turki. Srbi se trudijo, da bi večino ostali v naši očetnjavi in delajo na to, da iz Bolgarov napravijo Srbe in Grke. Na nedovoljen način in z nedovoljenimi sredstvi jemljejo Turkom imetje, ubijajo nedolžne Turke in Bolgare, jih tepejo in zapirajo. Našo zemljo, ki so nam jo zapustili naši pradedi, tlačijo naši neusmiljeni sovražniki, cerkev rušijo, napadajo žene in deca!». Doklej bomo dovolili, da bodo Srbi in Grki v naši Macedoniji izvrševali svojo barbarško upravo? Ali bomo mučili duše naših hrabrih junakov, ki so za srečo na-

še domovine žrtvovali svoje duše? Macedoncem se mora dati Macedonija. Macedonija mora biti neodvisna. Zato se je notranji revolucionarni komite v Macedoniji sporazumel s predsednikom vlad v Angori, čestitim Gazi Mustafu Kemal pašo, da se storijo skupni koraki zaradi rešitve in neodvisnosti naše domovine. Javljajoč vam to srečno novico, dajemo vam roko in vas pozivljemo, da vstopite v notranji macedonski revolucionarni komite. Naš namen je odločen. Bog nam bo pomagal. Revolucionarni komite v Macedoniji». — Ta okle dokazuje, da poskušajo sedaj v Južni Srbiji poleg drugih tujih rovarjev tudi še turški agitatorji, kako bi to pokrajino še dalje časa vzemirjali in nam one mogočali pomirjevalno in narodno kulturno delo.

Smrt nekdanj slavnega Enver-paše.

London, 18. avgusta. (Izv.) Enver-paša je dne 4. avgusta padel v obupnem boju z rdečimi četami; južno od Buhare. Truplo je imelo sedem do osem ran, povzročene po sablji. Po drugi vesti so našli truplo med trupli številnih padlih vojakov.

in proste roke ter morda vojaško zasedla še kaj nemških premogovnikov in drugega ozemlja. Ali pa bo v komisiji enakost glasov. Na to možnost računajo v Parizu, kjer mislijo, da bo belgijski član komisije podpiral Francijo. Ali pa bo tretji predsednik komisije Dubois v slučaju enakosti glasov dirimiral v pro-speh Francije. Obe zadnji eventualnosti bi značile poraz Anglije in status quo reparacijskega vprašanja ter bi bile obenem škodljive za francosko-angleško pri-lateljstvo, na katerem sedaj sloni stari svet. Pri slovesu sta oba predsednika naglašala trdnost prijateljstva Anglije in Francije in delegati so naglašali da «razpad konference nikakor ne znači raz-pada zavezništva». Izgleda, da zares nija-hovo medsebojno razmerje ni poslabša-no, ampak da se samo ni posrečilo najti

izhod iz težke gospodarske situacije, pri čemer oba dela drug drugemu priznavata, da imata težave, da pa nista doslej še našla izhoda iz njih. Londonski konferenci bo morala v kratkem slediti druga, štirinajsta, petnajsta, dokler se končno ne najde izhod. Morda pride pravo spoznanje obema, Angliji in Franciji, kakor tudi vsem drugim državam, mnogo prej, nego si danes mislimo, kajti gospodarska katastrofa Evrope raste, in nekega dne bodo vse vlade, ki danes odloču-jejo v Evropi, vedele, da morajo za vsako ceno najti izhod. Mi manjši pa dotle moramo šteti lastno kožo, kakor vemo in znamo. Londonska konferenca je po-tekla brezuspešno, tem uspešnejši se obe-ta za nas sestanek v Marijanskih Lazneh. Mala antanta mora biti pripravljena tudi gospodarski, da ne zalze v vrtnice.

## Reparacijska komisija in nemška plačila

RAZLIKA MED FRANCOSKIM IN ANGLEŠKIM NAZIRANJEM.

Pariz, 18. avgusta. (Izv.) Preden prične reparacijska komisija odločilna posvetovanja glede moratorija, hoče slišati mnenje nemške vlade, toda ne na ta način, da naprosi nemško vlado, naj pošlje pooblaščenca v Pariz, ki bi reparacijski komisiji dal pojasnila o finančnem položaju Nemčije, temveč tako, da bo reparacijska komisija s svoje strani odp-slala svoje pooblaščenca v Berlin, ki bi tam razpravljali o prošnji nemške vlade glede reparacij. Podpredsednik Brad-bury in še en član reparacijske komisije sta na včerajšnji neoficielni seji reparacijske komisije dobila nalog, naj v to svrhu odpotujeta v Berlin. Oba delegata reparacijske komisije sta že odpotovala. Najbrže dospeta nocoj v Berlin. Posveto-vanja članov reparacijske komisije bodo prejkone trajala več dni. Reparacijska komisija najbrž ne bo mogla pred pri-hodnjim tednom končno veljavno sklepati o prošnji nemške vlade glede moratorija.

Pariz, 18. avgusta. (Izv.) Reparacijs-

ska komisija ni imela danes oficelne se-je, temveč se je le neoficielno pogajala z delegatom, da doseže kompromisno re-šitev glede prošnje Nemčije za moratorij.

Pariz, 18. avgusta. (Izv.) «Information» zahteva, naj se zlata rezerva Nemčije, ki znaša eno milijardo mark, uporabi za plačilo nemških obveznosti. Pred letom so se zavezniki odrekli tej pravici, ker so upali, da bo Nemčija izpolnila svoje obveznosti.

Pariz, 18. avgusta. (Izv.) Kakor poro-ča «Temps», se bo v reparacijski komi-siji še enkrat razpravljalo o vprašanju, ali bo mogel glas francoskega predse-dnika reparacijske komisije pri enakem številu glasov odločiti. List navaja člen 437. versailleske mirovne pogodbe, ki iz-rečno določa, «da ima pri enakem števi-lu glasov predsednik pravico oddati še en glas». Ta izjava lista je naperjena v prvi vrsti proti Angliji, ker je angleško časopisje že protestiralo proti francoske-mu naziranju.

## Avstrija in jugo-slovenski izvoz

Beograd, 18. avgusta. (Izv.) Avstrijski poslanik je včeraj dopoldne posetil po-močnika zunanjega ministra Gavriloviča da se informira o prepovedi izvoza iz naše države. Posebno se interesira, ali se bo prepovedala tudi izvršitev onih kupčijskih sklepov, ki so že dogovorjeni in plačani.

## Letošnja letina sliv

Beograd, 18. avgusta. (Izv.) Po poro-čilih iz zapadne Srbije in Bosne bo le-tina sliv zelo dobra. Ker so se slive po-čenile in so kvalitativno boljše, bodo lahko konkurirale kalifornijski slivi. V Nemčiji in Angliji je veliko povpraševanje po naših slivah. Prometno minist-rstvo je določilo veliko število vagonov za izvoz sliv, tako da bo v oktobru iz-voz sliv v Nemčijo in Anglijo zelo živa-hen. Tudi pekmez bodo to leto v veliki meri izvažali, ker bo veliko izvoznicar-jev kuhalo pekmez zaradi tega, ker ne morejo izvažati same slive.

## VELIKI GOZDNI POŽARI.

Beograd, 18. avgusta. (Izv.) Iz Ne-gotina se javlja, da se je včeraj užgal velik državni gozd Cvetanovac. Požar je zavzel velike dimenzije in še ni lokalizi-ran. Iz Plevlja se javlja, da so se vče-raž zažgali ogromni gozdni kompleksi. Prebivalstvo, vojska in orožništvo se ne-umorno trudijo že pet dni, da lokalizira-jo požar, toda brez uspeha. Iz Prijepolja se javlja, da se je požar razširil tudi na prijeljsko okrožje in obdel Ravno goro, dalje tudi gozd Zlotor. Oba požara sta zavzela silne dimenzije. Iz Voreša se ja-vlja, da se je tam zažgal velik državni gozd v občin Dubostice. Požar obsega prostor dveh kilometrov. Iz Sarajeva se javlja, da gori gozd Javoraca, vsled silne-nega vetra pa so se zažgale tudi šume Slit. Sebešić in Dubojak. Silen veter raz-naša požar z veliko hitrostjo, tako da je vse gašenje brezuspešno.

## APROVIZACIJA GLAVNEGA MESTA.

Beograd, 18. avgusta. Aproxivacijski odbor glavnega mesta Beograda je mi-nistrstvu za notranje zadeve izročil pred-stavko, da naj vlada otvori kredit 15 mi-lionov dinarjev kot obratni kapital za aprovizacijski odbor za pobijanje dragi-nje, da naj mu brodarški sindikat in že-lezniška direkcija gredo na roko s tem, da določijo poseben vozni red za dovoz živil in da se prevozna tarifa na teh vlak-kih in ladjah zmanjša za 50 odst.

## MADŽARI IN PAPEŽEV NUNCIJ.

Subotica, 18. avgusta. (Izv.) Papežev nuncij Pelegrinetti je dne 15. t. m. povod-om praznika sv. Cecilije imel slovesno službo božjo. To prliko so hoteli Ma-džari iz Subotice izkoristiti za svojo na-cionalno manifestacijo. Odbor njihove stranke je izrazil željo, da nuncij pose-ti njihov klub, kamor so sklicali 300 svojih članov. Nuncij Pelegrinetti, ki še ni izro-čil svojih akreditivnih psem našemu dvoru, je odklonil poset na tem sestanku, ki bi se mogel tolmačiti kot politična ma-nifestacija.

## FAŠISTOVSKA VRHOVNA KOMANDA

Rim, 18. avgusta. (Izv.) Osrednji svet fašistovske stranke je imel v Milanu so-jo, na kateri se je v zmislu Mussolinije-vega programa sklenilo ustanoviti vo-jaske vrhovno poveljstvo, čigar 3 čla-ne bi imenovalo vodstvo stranke.

## ŠAH.

London, 18. avgusta. (Izv.) Zadnje kolo mednarodnega šahovskega turnirja se je danes pričelo. Gotovo je, da bo do-bil Capablanca prvo darilo, ki znaša 250 funtov. Tudi Aljošinu je drugo darilo za-sigurano. Odločitev glede tretjega darila med dr. Vidmarjem in Rubinsteinom še ni gotova.

## Borza

Zagreb, devize: Dunaj 0.10 — 0.12, Berlin 7 — 8, Budimpešta 5.10 — 5.25, Milan 390 — 398.50, London izplačilo 390 — 395, ček 387.50 — 390, Newyork ček 86 — 87, Pariz izplačilo 690 — 700, ček 688.75 — 692, Praga 247 — 247.50, Svica 1650, valute: dolar 86 — 86.50, avstr. krone 0.11 — 0.12, funti 385 — 387.50, madž. krone 5.50, marke 9.50, li-re 392 — 393. V smislu sklepa borznega sveta se bodo od ponedeljka naprej vršili od 11. — 11¼ ure borzni sestanki za blago, od 11¼ — 11¾ za devize in do 12 in pol za valute, da se s tem omogo-či istočasno poslovanje z beograjsko borzo.

Banka za Primorje 160.  
Trg. obrtna banka 62 — 63.  
Brodsko banka 84 — 85.  
Hrvatska eskomptna banka 173 — 174  
Jadranska banka 450.  
Jugoslovenska banka 100 — 105.  
Ljubljanska kreditna banka 209 — 210.  
Slavonska banka 112.50.  
Praštediona 1100 — 1112.  
Eksplortacija drva 125.  
Narodna šumska industrija 100 — 102.  
Slavonija 125 — 126.  
Srpska banka 152 — 152.50.  
Union 575.  
Ljubljanske strojne tovarne 202.50.

Beograd, devize: London 378, Pariz 660 — 666, Newyork 84, Zeneva 1580, Solun 180, Milan 395, Praga 265, Berlin 8.80, Dunaj 0.13, Bukarešt 66, Budimpe-šta 5.65.

Dunaj, devize: Zagreb 217.85 — 218.15, Beograd 871.40 — 872.60, Berlin 65.85 — 66.15, Budimpešta 47.46 — 47.54, Lon-don 336.400 — 336.600, Newyork 3391.50 — 3394.50, Milan 749.75 — 750.25, Pa-riz 5917 — 5953, Praga 2114 — 2116, Svica 428.50 — 429.50, Varšava 7.97 — 10.03, Curih 14.293 — 14.307, valute: le-vi 409 — 411, marke 66 — 66.50, funti 335.950 — 336.250, franc. franki 5825 — 5905, lire 3363 — 3367, dinarji 867 — 869, poljske marke 9.90 — 9.98, lei 554.5 — 555.5, švic. franki 14.230 — 14.250, Češke krone 2109.50 — 2112.50, madžarske krone 47.69 — 47.81.

Praga, devize: Berlin 3.05 — 3.25, Cu-rih 678.50 — 681.50, Milan 159.75 — 161.25, Pariz 282.25 — 283.75, London 158.25 — 159.75, Newyork 3470 — 3510, Beograd 40.50 — 41, Sofija 20.05 — 20.45, Dunaj 0.0425 — 0.0525, Varšava 0.3950 — 0.4950, Budimpešta 1.95 — 2.05 marke 3.05 — 3.25, švic. franki 676.50 — 679.50, lire 158.75 — 160.25, franc. fran-ki 281.85 — 282.75, angl. funti 157.25 — 158.75, dolarji 3480 — 3520, dinarji 40.50 — 41.50, levi 20.05 — 20.45, avstr. krone 0.0450 — 0.0550, poljske marke 0.3950 — 0.4150, madž. krone 1.95 — 2.05.

Curih: Berlin 0.4650, Newyork 524.50 London 23.53, Pariz 42, Milan 23.92, Praga 14.85, Budimpešta 0.3350, Zagreb 1.5250, Bukarešta 3, Varšava 0.07, Dunaj 0.050, avstr. krone 0.075.

Berlin: Italija 5243.40 — 5256.60, Lon-don 5143.55 — 5156.45, Newyork 1158.55 — 1161.45, Pariz 9263.40 — 9286.60, Du-naj 1.3550 — 1.3950, Praga 3205.95 — 3214.05, Sofija 684.10 — 685.90.

## Vsem bratom in sestram!

Sijaj naših sokolskih praznikov je zatonil v naših najljubših spominih. Nimamo besed, da bi mogli z njimi izraziti dovolj iskreno vse, kar nam velja ukaz dolžnosti in hvaležnosti. Vsi javni činitelji in zasebni naši prijatelji, vsak posameznik, vsaka posameznica, vsi bratje in sestre, ki so kakorkoli sodelovali ob pripravah in izvedbah vsega ogromnega dela v predzletnih in zletnih dneh, naj prejme našo odkritosrčno zahvalo. Le ob sodelovanju in poštovanosti nas vseh je bilo mogoče, da je naše skupno delo tako veličastno uspelo. Zadovoljite se vsi s tem javnim izrazom naše zahvalnosti in s lastno ponosno zavestjo, da je v vsem, v posameznostih in v celoti del vašega sodelovanja in vaše svobodne volje.

Sokolska ideja je kakor vihar pretresla vso našo zemljo. In vsi — od kralja do deteta v naročju, ki so prišli na zlet v Ljubljano — smo se čutili kot sinovi in hčere ene matere, kot bratje in sestre iste krvi, istega jezika, istega mišljenja. Pod neoskrunljivim sokolskim praporom je bil zbran ves naš narod po svojih zastopnikih in odposlancih. Vsa srca so gorela v enem plamenu, vse duše so ihtele v eni radosti, ko so dejanja in uspehi truda in napora dokazovali, da imamo vsaj eno veliko, mogočno in veličastno skupno stvar, ki združuje vse sloje in stanove, vse stranke in struje, vse vere in oba spola v eno edino moč in veličino, katere ne zmore in ne bo zmogel nihče drugi razen sokolske misli!

Našemu klicu so se odzvali ljubi gosti iz zavezniških in prijateljskih držav, naši bratje in naše sestre iz slovanskih dežel ter so prišli poveličat prvo slavo našega Sokolstva. Najljubši je bil obisk bratov in sester iz one zemlje, ki je vsemu Slovanstvu rodila Tyrša in Fugnerja, Brateško zavezništvo med nami in Čehoslovaki, ponovno potrjeno in poglobljeno za vse čase in za vse slučaje, ki je dignilo radost vseh naštetih množic do vrhunce, ki je z njega odmevala grom prisege in zvestobe Sokolstvu in pravdi. Odblesk sokolskih zastav in našega orožja se je kakor luč upanja in vere razlil v vse one kraje, koder stotisoči v hrepenenju čakajo, da udarijo tudi med nje sokolska načela bratstva, enakosti in svobode!

Ta naš prvi pregled naših domačih in zavezniških čet je preveril vsakega o čili Sokolstva, ki veletole enako vre po vsem svetu, koder zveni slovanska beseda. Ta sila lahko zmaga in potepa našega sovražnika, pa naj se pojavi kadarkoli in kjerkoli. Toda naš klic budi k življenju, naše poslanstvo je kultura, naše jeklo brusi moč duha, naš poklic je ustvarjajoče delo, ki izvira iz ljubezni do naroda, do očetnjave, do bednih, zaslepljenih in ponižanih, ki hiti do zmage, podžigam od veličine sokolskih kreposti lepote, dobrote in resnice, a ki se razbena v neurje, kadar prekipe mero dopustnosti kleveta, nasilje in skrutniver časti.

Bratje, sestre, vi vsi, ki ste bili priča dozorelosti in pripravljenosti Sokolstva, znajte, da je s I. jugoslovanskim vsesokolskim zletom stvorjen šele začetek novemu, podvojenemu delu. Ne rok navzkriž, ampak z vsemi močmi telesa in duha na delo! Kar smo opazili napak in pomanjkljivosti, jih odpravimo; najprej pa pogledj vsak samega sebe, je li z dovoljno popolnostjo storil vse, kar mu je bilo določeno stori. Predvsem bodi vsak posameznik najstrožji sodnik samemu sebi! Duh, ki ga dviga v razsodnost, zrelost in zrelost sokolska vzgoja, se počuti v lepoti telesa, kakor bodi zdravje in moč telesa prvotna dragocena pridobitev našega vzgojnega dela. Tako se popne ves narod zopet za stopnjo popolnosti naprej in navzgor, jak in zdrav, lep in kreposten, vsak

dan starejši, da dobi v hramu Slovanstva med ostalimi kulturnimi narodi prvo mesto.

S tem pozivom na delo, s to nemotno vero v našo bodočnost in — ponavljajoč svojo zahvalo — pošiljamo vsem iskrene bratske pozdrave!

Zdravo!

Starešinstvo Jugoslovanskega Sokolskega Saveza.

Dr. Vladimir Ravnikar, Dr. Riko Fax, starosta, tajnik.

## Politične beležke

Minister Žerjav ne potrebuje nobene rehabilitacije! Prijateljski list iz Dalmacije nam piše, da razpošila Kamenarovičeva klica po celi državi in v vse liste članke, čegar vsebina je podobna onim, ki jih je «Slovenski Narod» priobčeval v Ljubljani kot plačane inserate. Glavni namen Kamenarovičeve je, vzeti ministru dr. Žerjavu s starimi klevetami čast in poštenje. Taktika v vseh od Kamenarovičeve klike pisanih člankov je ta, da se v njih razlagajo čisto bankarske manipulacije raznih bančnih ljudi. V ta bankarski milje pa potisne dr. Žerjava kakor Pilata v kredo. Tako zopet pogreva večerajšnja «Bankoslavlja» Kamenarovičevu bankarsko afero in piše, kakor da bi minister dr. Žerjav sploh potreboval še kakše rehabilitacije. Dr. Žerjav ni tožen, pač pa je on tožil Kamenaroviča, za katerim je izdana tudi tiralica. Gosp. Čiro je svoj čas ministrskega predsednika Pašiča še huje obrekoval kot sedaj ministra dr. Žerjava. On je oseba patološke zlobnosti ter arnativskih manir. Tudi če bi bil obojen za obrekovalje na zapor, s tem nikomur ne more dati zadoščenja niti Pašiču, niti dr. Žerjavu. Minister dr. Žerjav sicer zahteva, da se kazensko postopanje proti Kamenaroviču čim hitreje izvede, a zadoščenje za njegove klevete je že zdavnaj prejel. Poseben odbor s prof. Reiserjem na čelu mu je dal absolutorij, ki potrjuje izven vsakega dvoma jasno njegovo čistost in neomadeževanost. Dr. Žerjavu so izrekli popolno zaupanje lokalne politične organizacije JDS in tudi zbor zaupnikov. Kdor pozna dr. Žerjava, njegovo javno delo in kdor je objektivni ter pošten sodnik, niti trenutka ne bo pomisljal, komu naj zaupa: Žerjavu ali Kamenaroviču. Kamenarovič ima lahko s svojimi klevetami momentano efekt tankaj, kjer je doma nepoučenost, ali pa zloba.

Lepa doslednost! Minister dr. Žerjav se je v zadnjih sedmih ministrskega sveta s hvalevredno energijo in spretnostjo zavzel za to, da vlada stori proti draginji radikalne korake. Ako bi za to ne bilo nobenega drugega povoda, dala bi mu ga bila deputacija «Zveze javnih namestencev» v Ljubljani, ki ga je tik pred kronskim svetom zaprosila, da spravi tudi uradniško vprašanje pred kronski svet. Večerajšnja «Jugoslavija» v članku «Prvi korak» prav topla pozdravlja protidraginjski sklep ministrskega sveta, «Bankoslavlja» pa na isti strani v članku «Ministri v sokolskih krogih» napada ministra dr. Žerjava, zakaj si je izbral ravno kronski svet za to, da je sprožil draginjsko vprašanje. Impertinentnemu člankarju «Bankoslavlja» «pada v oči, da je dr. Žerjav s tem nenavadnim izstopom na kronskem svetu pokazal, da sme to vprašanje, kakor marsikatero drugo, porabiti kot štafeto za osebno agitacijo in rehabilitacijo svojega imena in stranke pred slovenskim uradništvom.» Tako se je v žurnalističnem arnativstvu bankarskega glasila «Jugoslavija» tudi ta dobro zasnovana akcija začela na ostuden način kvariti. Ne glede na nedoslednost, ki jo čitatelj lahko v «Bankoslavlji» sam takoj vidi, ako čita zgoraj omenjena članka, je iz Kamenarovičevega glasila razvidno, da mu je uradniška beda in uradniško objekt za osetno strankarsko izkoriščanje. Uradništvo

ne bo moglo več dolgo gledati te demagogije. Odločiti se bo moralo, ali da odobri dr. Žerjavovo prizadevanje, ali pa, da se — če odobrava infernalne napade «Bankoslavlje» na ministra dr. Žerjava — obrača v bodoče na pomoč samo na tisto klico, ki se usti po Kamenarovičevem bankarskem glasilu. Naši ministri niso za to tu, da bi vsakdo nanje spuščal svoj strup.

Javno vprašanje na g. dr. Gustava Gregorina. Minister Svetozar Pribičević in dr. Žerjav sta bila poleg neštetih drugih reprezentantov od JSS na vsesokolski zlet v Ljubljani oficijelno povabljeni. Minister prosvete Pribičević, v čegar resort spada Sokolstvo, je pri prireditvi oficijelno zastopal vlado. Da pokaže Sokolstvu posebno počaščenje, udeležil se je kot minister prosvete in oficijelni zastopnik vlade slavlja v sokolskem kroju. Tudi ministra Pucelj in dr. Žerjav, ki sta oba od mladih nog člana Sokola, sta kot ministra prisostvovala sokolski slavnosti v kroju. Ni nobenega dvoma, da je ta nastop ministrov, zlasti, ker ga dosedaj jugoslovansko Sokolstvo še ni doživelo, izredno važen in časten dogodek. Samo kak klerikalec, ki se peni zelena zavisti radi veličastnega uspeha sokolskega zleta, bi drugače mislil. Na žalost pa je izšel tudi v večerajšnji «Bankoslavlji», v kateri je JSS priobčeval oficijelne sokolske vesti, članek, izvirajoč iz najpodlejših instinktov osebnega sovraštva, ki naravnost barabsko napada ministra Pribičevića in dr. Žerjava zato, ker sta se vabilu JSS odzvala in prišla na svečanost v kroju. Mi sicer vemo, da je «Bankoslavlja» bankarsko glasilu gosp. Kamenaroviča, ki je v zadnjem času postavil v uradništvo tega lista kot nekakega vrhovnega redakcijskega šefa svojega uradnika iz «Jadranske banke», vendar po smo primorani z ozirom na to, kar uganja «Bankoslavlja», javno vprašati, če odobravajo njeno pisanje tudi oni gospodje, ki jih je «Jugoslavija», ko je prešla v oblast gosp. Kamenaroviča, nominirala kot tiste, ki naj nosijo za «Jugoslavijo» nekako moralno odgovornost. «Jugoslavija» je namreč pisala, da stoji za njo grupa okoli «Slobodne Tribune», med njo tudi dr. Rybář in dr. Gregorin. Ker se je gosp. dr. Rybář umaknil iz političnega življenja, ker je postal poslanik, pada sedaj vsa moralna odgovornost za pisavo «Jugoslavije» le še na dr. Gregorina. Da ne bo več nejasnosti in slepomišljenja, vprašamo gosp. dr. Gregorina javno, ali je res, kakor je pisala «Jugoslavija» — on moralno odgovoren za «Jugoslavijo»? Ako je prevzel odgovornost, kako more odobravati tako barabstvo, kakršno je zagrešila «Jugoslavija» s svojim napadom na ministra Pribičevića in dr. Žerjava v članku, ki ga je ta list priobčil pod naslovom «Ministri v sokolskem kroju» dne 18. t. m.? Prepričani smo namreč, da velezašlužni gosp. dr. Gregorin na stara leta ne bo mazal svojega dobrega, poštenega imena s tem, da bi dovolil, da se skrivajo za njim revolveržurnalistiški banditi, podkupljenci in pa politikujoči bankdirktorji, bankirska in profitorska klika, ki je kupila skrahiran list, da more z njim goljufati običnost ter delati mnenje za razne nečedne posele. «Bankoslavlja» na brani svojega Kamenaroviča, zato je kupljena, pošlene ljudi pa naj pusti v miru in naj ne brani Sokolstva. Sokolu vsaka sladka beseda «Bankoslavlje» več škoduje, ko ves strup sovražnega «Slovenca» in prismojenega «Naprēja».

Iz ministrstva inostranih del. Zunanji minister dr. Ninčič, ki se je danes dopoldne vrnil v Beograd, je imel takoj sestanek z namestnikom ministrskega predsednika, notranjim ministrom Timotijevićem, s katerim je dolgo razpravljalo o tekočih poslih. Pozneje je sprejel našega poslanika v Washingtonu dr. Trešića - Pavičiča in zastopnika Zveze narodov za našo kraljevino Sergija Jurjeva, ki je pro-

sil našo vlado, naj bi s 1. septembrom prevzela naša država 1500 ruskih beguncev z otoka Lemna v oskrbo, vzdrževalno pa bi plačala Anglija v funtih.

Monomacija «Hrvatova». Sobotni «Hrvat» je prinesel uvodnik z naslovom «Polica-sokolski zlet». Članek je tako neumen in perfiden, da ni vredno izgubljati besed o njem. Kakšen je bil vsesokolski zlet v Ljubljani, o tem naj se pouči «Hrvat» iz tujih, makari Slovonom sovražnih listov, iz tržaškega «Piccola» i. dr. Nas zanima le, da «Hrvat» obsoja in psuje naš vsesokolski zlet iz prismojene monomacije. Kajpada so se po trditvi «Hrvatov» v «stokozvanem» jugoslovanskem sokolstvu» razvili vsi mogoči protisokolski pojavi le zato, ker so v njem zavzeli prvo mesto Srbi! Ker se je Sokolstvo udingalo hegemonistični nasilni, neiskreni politiki, zadene sokolstvo ista usoda, ki je že zadela Jugoslavijo: sokolstvo je moralo postati gnezno reakcionarnosti, nasilnih metod in roparskih sredstev! Sokolstvo je del vseobčega vladajočega sistema: gnilega, nasilnega, reakcionarnega in antikulturnega. Zato ga mora zadeti ista usoda: propade pod zamahom zdrave in poštene demokracije, iskrene naprednosti in svobodomiselnosti. Tako piše «Hrvat». Na to čenčanje naj bi reagirali? — Visk imamo, da poslušamo psovanje pobesnega alkoholika, ki bruhla iz sebe psovke, ne da bi jih sam razumel. Zdi se nam, da slišimo blaznika. Zato ne reagiramo, ker siromak se nam studi in smili.

Fašizem, militarizem, kapitalizem in Sokolstvo je pomešal falirani poslanec Zvonimir Bernot v godljo, ki jo je serviral svojim bravcem kot najnovejši produkt svojega «zdravega duha». Nam se je obračal želedec in le obžalovali smo čitatelje, ki morajo take osarlje ne le čitati, nego tudi plačati. Zvonimir Bernot je proti vsemu in si zato domišlja, da je poštenjak zdravega duha. V njegovim možganih vre, kipi ter razvija strupene pline kakor želedec, ki je prenatrpan neskladnih snovi. Edini lek je purgen! Eventualno naj se pokliče psihiater. Drugega sredstva ne poznamo.

Italija zavlačuje podpis sporazuma. Kakor je izvedel Vaš dopisnik, je zunanji minister dr. Ninčič poslal polnomočnega ministra Ljubo Nešića v Trst, da z italijanskim državnim tajnikom Contarinjem končno redigira besedilo konvencije o italijanskih šolah v Dalmaciji. Zunanji minister dr. Ninčič odputuje v ponedeljek v Marijanske Lazne.

Kongres javnih delavcev v Zagrebu. Dne 10. septembra se bo vršil v Zagrebu kongres javnih delavcev, ki se strinjajo z idejami sklicateljev sestanka v Ljuzdu dne 28. in 29. junija. Na kongres bodo imeli dostop samo povabljeni. Zagrebški akcijski odbor tvorijo dr. Tomljenović, dr. Živko Petričić in Jovan Banjanin. Pokretaši tega gibanja bodo izdajali tudi svoj lastni politični, socialni in ekonomski tednik «Narodna sloga», ki bo izhajal v Zagrebu kot neodvisno jugoslovansko glasilu.

## Po svetu

Relativitetna teorija potrjena. Fizik observatorija v Medocu profesor Medot je prišel pri proučevanju solčne svetlobe do rezultata, ki potrjuje eno od najzrednejših in najbolj pobijanih tez prof. Einsteina o relativitetni teoriji. Sedaj objavljajo pariški listi z «Matinom» na čelu to dognanje kot senzacijske dneva.

Brzovlaki s hitrostjo 270 km na uro se upeljejo na progi Curih - Romanshorn, poizkušnje se že vrše. Vlak bo obstojal iz lokomotive z motorjem za 250 HP in treh vagonov v katerih bo prostora za 70 oseb. Ta vlak bi rabil za 595 km dolgo progo Maribor - Beograd dve in pol ure, dočim rabi naš brzovlak 16 in pol ure.

Viljem Bode, znani nemški umetnostni historik, je kupil pred mesecem v Italiji sliko Clauda Lorraina in jo prevlekel z mavcem, da bi jo mogel spravi čez mejo. Ko je po povratku v Berlinu odpravil mavce s slike, je opazil,

da so mu podtaknili na meji sliko italijanskega kralja. Italijani znajo.

## Prosveta

Kongres žen-zdravnic bo v Zenevi začetkom septembra. Organizira ga Mednarodno združenje zdravnic, ki se je leta 1919 ustanovilo brž po I. Mednarodnem kongresu zdravnic v Newyorku. V združenje spada doslej 15 držav, a med temi dosedaj ni bilo nobene slovanske. Letos so na kongres pozvane Poljakinja-zdravnice. Poljske zdravnice so pripravile doslej 7 referatov, in sicer: 1.) Briga za mater in otroka na Poljskem; 2.) boj z venserskimi boleznimi na Poljskem; 3.) higijena v srednji soli; 4.) higijena v osnovni soli; 5.) zdravstva v ječi; 6.) udeležba države, avtonomnih institucij v nadzorstvu reda in nereda; 7.) zgodovina zdravstva na Poljskem. Iz števila že pripravljenih referatov se vidi, da ima Poljska mnogo ženskih zdravnic.

Novo delo Leonida Andrejeva je objavila ruska revija «Sovremennije zapiski», ki izhaja v Parizu. To znamenito delo Andrejevo je drama v štirih dejanjih «Pasji valček» (Pesem samotne).

Mednarodno društvo za novo glasbo se je po sklepu salcburških mednarodnih komornih koncertov ustanovilo s sedežem v Salzburgu. V pripravljalni odbor so bili izvoljeni: 1. Amerikaneec, 2. Angleža, 3. Francoza, po en Italijan, Čeh, Španec, Danec, Madžar in Fincec, po dva Nemca in po dva Avstrijca. Društvo bo delovalo za popularizacijo sodobne glasbe in bo izdajalo dela modernih skladateljev. Jugoslovanski glasbeniki naj bi se zanimali za to mednarodno institucijo.

## Šah

MEDNARODNI ŠAHOVSKI TURNIR V LONDONU.

V 10. kolu je Capablanca potokel Retija v 39. potezah, Wahlutcha Watsona, dr. Vidmar italijanskega šampiona Martottija, Aljošin Avstralka Yatesa, Holandec Euwe Angleža Atkinsa. Partija Mardecy-Tartakower je končala remis, partija Rubinstein-Bogoljubov in Snosko-Borowsky-Morrison pa sta bili prekinjeni.

Stanje po 10. kolu je bilo sledeče: Capablanca 8 in pol, dr. Vidmar 7 in pol, Aljošin 7 in pol, Rubinstein 6 (2), Tartakower 6, Reti 5 (1), Maroczy 5, Yates 4 in pol, Bogoljubov 4 (2), Atkins in Euwe 4, Snosko-Borowsky 3 in pol (1), Morrison 3 (2), Wahlutcha 3 (1), Watson 2 in pol (1), Martotti 0.

V 11. kolu, ki se je igralo v četrtek 10. t. m. v Central Hallu v Westminsteru je imel kubanski mojster Capablanca jako težaven boj z Angležem Atkinsonom, ki se je vdal šele po 67. potezi. Italijanski mojster Martotti ima zaznamovati svojo prvo zmago. Porazil je Rusa Snosko-Borowskega, ki je napravil nekaj jako nerodnih napak. Aljošin je potokel Morrisona, Tartakower Yatesa, Maroczy Watsona, Rubinstein Nizozemca Euwe, dr. Vidmar Wahlutcha. Partija Bogoljubov-Reti je končala remis.

Stanje v 11. kolu je sledeče: Capablanca 9 in pol, dr. Vidmar 8 in pol (1), Aljošin 8 in pol, Rubinstein 7 (2), Tartakower 7, Maroczy 6, Reti 5 in pol (1), Bogoljubov 4 in pol (2), Yates 4 in pol, Atkins in Euwe 4, Snosko-Borowsky 3 in pol (1), Morrison 3 (2), Wahlutcha 3 (1), Watson 2 in pol (1), Martotti 1.

Naš svetovni mojster dr. Vidmar je torej dosedaj še vedno na drugem mestu, akoprav je dobil že dva jako nevarna tekmeča: Rusa Aljošina in Poljaka Rubinsteina. Ker pa je po našem večerajšnjem telefonskem poročilu zgubil svojo v 9. kolu prekinjeno partijo proti Rubinsteinu, ki ima ugodne šanse, da dobi tudi svojo višeco partijo z Bogoljubovom, se bo bil še hud boj za drugo nagrado med Rubinsteinom, dr. Vidmarjem in Aljošinom. Dr. Vidmar tudi še ni igral s kubanskim prvakom Capablancu, ki smatra Vidmarja za svojega najbolj nevarnega nasprotnika. Turnir se bliža svojemu odlični in zato najbolj zanimivi fazi.

svetna slava.

Pravijo, da se Marija Lujza v Parizu dobro počuti in da je nastalo med pariškim in dunajskim dvorom zelo prijateljsko razmerje. Obisk Ludvika Bonaparte na Slatini je za to najboljši dokaz. Tukajšnja gospoda se še ni privadila novim razmeram in gleda na bivšega nizozemskega kralja kot na vsiljenca, ki ne spada v naš krog. Pravijo, da ima Ludvik Bonaparte čudne razvade: osebo pa je zelo prijazen in ljubezven.

Kaj so danes kralji, dragi moj? Koliko prestolov se je zrušilo v teh letih, kar jih pomnimo! Drug za drugim so odšli razni stari potentati, in vihar iz Pariza je zmešal svetovno zgodovino tako, da se v nji nihče več ne spozna. Na mesto starih kraljevskih hiš so stopili novi ljudje, in Napoleonovo sorodstvo obvladuje Evropo. Pa niti ti niso več stalni: glej Ludvik Bonaparte je bil nizozemski kralj in zdaj je gost na Slatini. Nadvodva se je boril na življenje in smrt proti Napoleonu, sedaj pa mora občeati kot sorodnik z njegovim bratom. Kaj je v svetu še stalnega?

Ali ne živimo v času, ko se podira vse, kar je bilo slabega in starega in prihaja nekaj novega in silnega? Zdi se mi, kakor da raste iz trdih poteptanih tal ta nova krepka sila. In Ti si med onimi, ki prihajajo, Ti moj mladi junak, moj brat iz Ilirije.

(Dolje prihodnji!)

## Slatinska princesa.

Dnevnik neznanke. Izdal dr. Iv. Lah.

Moj sosed, ki stanuje v Tvoji sobi, me pozdravlja, kadar se srečava. Doslej mu nisem dala prilike, da bi se seznanil z menoj. Zdi se mi zanimiv človek, a nečem, da bi motil mojo samoto. Po svoji naravi je tudi on samotar: sprehlja se brez družbe in zvečer dolgo posedla na vrtu. Tudi on nosi v srcu svojo skrivnost.

XVIII.

Vsak dan prinašajo ljudje iz okolice sadja in kopališče. Matere prihajajo s svojimi otroki, koške na rokah, vreče na ramah. Boli in slabo obvešeni posedajo ob vrelcih in ponujajo svoje blago. Koliko bede in trpljenja! Poleg njih prihajajo pohabljeni vojaki, brez rok, brez nog, ob palicah in bergljah in prosijo miloščine.

Razdajala sem jim vsak dan darove: vsi so me že od maleč poznali. Morebiti nimamo pojma o siromaščin, ki se skriva po teh tihih kočah, kjer se nam zdi, da vlada priprosta sreča in mir. Bila sem zadnji čas v raznih vaseh po okolici: polnagi otroci so pobegnili iz vasi, ko so me zagledali. Privabila sem jih k sebi z darovi: približali so se z nezaučnimi obrazi in so me gledali kakor višje bitje. Matere so prihitele iz hiš in so se mi zahvaljevale. Bilo mi je skoraj nerodno. Ali ni naša dolžnost pomagati

tem, ki trpe za to, kar so zakrivil drugi? Kaj mi boče posvetno bogastvo, ako ni v njem Tebe, sreča moja?

Moj sosed se mi je predstavil. Zgodilo se je to tako naravno, da se nisem mogla izogniti. Ko sem se zadnjič vracala z večernega sprehoda, me je obšla taka slabost, da sem se opotekla po poti in sem se morala oprijeti za ograjo ob livadi. Bilo mi je mračno pred očmi in sem se bala, da se zgrudim na mestu in obležim brez pomoči. Tu je prišel po poti s svojimi mirnimi zamišljenimi koraki in je stopil k meni.

«Ali vam smem pomagati, princesa? Je vprašal z globokim temnim glasom, «Prosim.»

Oprija sem se ob njegovo roko in tako sva odšla proti domu. Spremlil me je do sobe. Pripovedoval mi je med potom o svojem življenju, a jaz sem le malo razumela. Njegova sestra je odšla v samostan in ta misel mi je ostala tudi potem, ko sem dolgo sama sedela na postelji in premišljevala o današnjem dogodku. V samostan? Da bi odšla od sveta in pozabila na vse? Ne, ne, preveč ljubim življenje, to lepo, radosti in bolesti polno šumenje, ki me obdaja. Hočem živeti, živeti in sanjati o Tebi...

Ležala sem nekaj dni in moj sosed je vsak dan vprašal po mojem zdravju. V ponedeljek je zvečer potikal na mo-

ja vrata in je vstopil kakor temna senca. Opravičil se je, da je v skrbih za mene in je prosil dovoljenja, da sme nekaj časa ostati v sobi. Nisem imela sile, da bi mu odrekla to prošnjo. Zaprla sem oči, da ga nisem videla, čula sem samo njegove dolgočasne besede, ko je pripovedoval svojo povest. Naenkrat je vse izginilo in pred mojimi očmi se je pojavil krassen sen: vrata so se odprla in v sobo si vstopil Ti. Nisi se niti ozrl na njega. Stopil si k moji postelji, sedel si na stol, Tvoje krepke roke so me objele in na obrazu sem začutila Tvoj topli dih: Tvoji lasje so se dotikali mojega čela in na licu sem začutila Tvoje goreče poljube.

«Kje si bil, moj dragi, tako dolgo?» sem Te vprašala.

«Daleč sem bil, daleč v domovini, oni lepi sladki domovini, ki sva sanjala o nji od rane mladosti. Tam je zdaj vse drugače in mi čakamo, da pride nova pomlad. Se eno leto, draga moja in bova skupaj v tem lepem kraju, kjer ne bo več ločitve, ne bolesti, ne trpljenja.»

Tako si šepetal dolgo dolgo v noč. Poslušala sem Te brez vprašanj in brez ugovorov. Po vsem telesu se mi je razlila blagodejna toplota, kakor da si prinesel žar novega življenja s seboj.

Ko sem se prebudila je bila soba prazna tudi njega ni bilo nikjer. Zdi se mi, da sem zaspala. Imela sem hudo vročico, ki je trajala vso noč.

Šele danes sem zopet vstala in sem odšla k vrelcu. Njega nisem videla nikjer. Zdi se mi, da je odpotoval.

Prišli so novi gostje na Slatino. Med njimi je prišel tudi on — princ. Prejela sem od njega pismo, v katerem obžaluje mojo usodo in mi ponuja svojo pomoč. Nisem mu mogla ničesar odgovoriti. Hodila sem le redko na izprehod, da bi se ne srečala z njim.

Med tem se je dogodilo nekaj nenavadnega. Prišel je na Slatino Napoleonov brat Ludvik, bivši nizozemski kralj. Princu je bilo tako zelo neugodno, kajti on je sovražnik vseh Napoleonovih sorodnikov, dasi je sam stric sedanje francoske kraljice. Vkljub temu — pravijo — je že večkrat govoril z njim.

Ludvik Bonaparte nima na sebi nič kraljevskega in se po svojih lastnostih zelo razlikuje od Napoleona in njegovih bratov. Postal je kralj nizozemski, kakor je to odločil njegov brat in se je zelo slabo počutil v svoji novi ulogi. Pravijo, da nima igralskega talenta — zato je kazil visokoleteče načrte življenja brata. Zanimaja se za umetnost in literaturo. V cvetoči nizozemski deželi je imel obloboja dovolj. Ker pa ni imel diplomatskih zmožnosti, ga je Napoleon poslal v Avstrijo. Živel je nekaj časa v Oradcu in je sedaj prišel sem.

Tako ima Slatina dvoje slavnih gostov, ki oba dokazujeta, kako mladija je po-

# Domače vesti

**\* Odmevi zleta na jugu.** Ob zletnih dneh so vsi beograjski listi prinašali točna in vestna dnevna poročila svojih poročevalcev in kot resneje objavljali »Samouprava«, organ radikalne stranke dolg uvodnik, slavospev Ljubljani in Slovencem. V njem slavi sijajno organizacijo in manifestacijo vseh slovenskih svojstev: duha kombinacije, akcije, spretno deljene energije, živo patriotično, vroč patriotizem, politično zavest narodnega edinstva in koristni zamisel za narodno propagando... Saj nam ni in nam tudi ne sme več biti do tega, da kakor doslej, zbiramo in bahamo registrirano priznanja, da se ob suhih letih »podčimo« pred brati in svetom, kakor enako moramo s pomilovanjem ignorirati agonije tresljave sterilne frankovluke. Poudarimo samo eno: da ostane našemu tihemu samozavestnemu delu edini in končni cilj: spoznavanje in ljubezen za ljubezen. K temu cilju je premeril sokolski zlet v Ljubljani ogromno etapo, zato ostane naš ponos in — zadovoljenje.

**\* Manevri naše vojne mornarice.** Kako smo že poročali, je eskadra naše vojne mornarice dne 7. avgusta zapustila Boko Kotorsko ter odplovila na vaje v Jadrano. Ta mornariški oddelek sestoji iz ladij »Galeb«, »Gavran«, »Kobac«, »Orao«, in »Sokol«. Po večdnevem boravku v Gružu, odplovila je eskadra proti otoku Korčuli ter dalje v Veleluko, Metković in Split. Kakor poročajo dubrovniški listi, so te nove ladje, katere je dobavila Nemčija na račun reparacij, vzbudile občudovanje valed svoje izvrstne opreme ter vsled reda in snage, ki vlada na teh ladjah.

**\* Skupščinska garda.** Kakor se v informiranih beograjskih krogih zatrjuje, bo predsedništvo narodne skupščine predložilo skupščini, da se ustanovi posebna skupščinska garda, ki bi imela nalogo, da skrbi za red in javno varnost v vsej narodni skupščini razen v dvorani za seje, kjer bi garda ne imela pristopa, kakor ga tudi nima sedanja žandarmerija. Na ta način v skupščini ne bo več potrebna žandarmerija in policija, katerima je sedaj izročena skrb za red in mir. Tako skupščinsko gardo ima tudi madžarski parlament.

**\* Limitiranje cen za vso državo.** Kakor se zagrebskim listom iz Beograda poroča, se v vladnih krogih razpravlja med drugimi tudi vprašanje o prehrani pasivnih krajev. Namerava se limitirati cene, ki naj bi bile veljavne v vsej državi. V ministreskem svetu je bilo sklenjeno, da se od uvozne carine oprosti hrana, ki bi se uvažala iz inozemstva zlasti iz Rumunije in Bolgarije, obremenjena pa se s carino izvoz iz naše države. Beograd bo preskrbelj za drvi iz državnih gozdov, ki so namenjena v prvi vrsti državnim zavodom in javnim nameščenjem.

**\* Zakaj ne gre gosp. Kamenarović v Trst?** V večeršnjem »Slovencu« je priobčil Julij Kolumbić, bankovni činovnik, Čiri Kamenaroviću »Poslano«, v katerem ga opozarja, da je deputaciji starih članov uradništva J. B. odgovoril, da se nahaja pred alternativo, da Jadransko banko v Trstu ali likvidira, ali pa jo izroči Italijanom. Dejal je: »Baš sedaj se pogajam s Societä Italo - Jugoslavo v Milanu v tem smislu, da bi ta italijanska družba prevzela 2/3 kapitala in Jadranska banka v Beogradu 1/3.« Kolumbić navaja kot priče za to izjavo Enrika Ippavitz, Julija Halickega in Marija Trampuš. Z izjavo gosp. Kamenarovića je potrjeno, da se je Jadranska banka v Trstu prodajala Italijanom, iz česar pa tudi sledi, da so vse Kamenarovićeve vesti, ki jih je lansiral v javnosti, kakor da gre pri njegovi tržaki aferi za naše »nacionalne interese«, prostaško varanje javnosti. Kakor vedno je gosp. Kamenarović tudi to pot imel pred očmi le osebne in bankarske interese. Kolumbić konča svoje »Poslano« v »Slovencu« tako: »Gospod Kamenarović! Vaša banka v Trstu je bila zaprta, pet Vaših uradnikov, med njimi Vaš dober prijatelj Kaič, so še sedaj v zaporu, a Vi ste še vedno v Ljubljani. Vi ste bili večkrat v Trstu, pa zakaj ne greste tudi sedaj, da čuvate interese svoje banke? Zakaj je bilo potrebno, da konfirirate s Kaičem navzlic temu, da je bila proti njemu izdana tiralica, polne štiri dneve in da je po dolgih konferencah in telegrafskih dogovorih prišel isti Kaič v Trst? — Gospod Kamenarović! Pred 18 dnevi je gospod državni odvetnik iz Trsta izdal proti Vam tiralico in Vas pozval s tem v Trst, da očistite banko, a Vi še vedno sedite v beli Ljubljani, ker mislite, da je mnogo udobneje tu, nego odgovarjati državnemu odvetniku v Trstu.« — V večeršnjem »Slov. Narodu« je odgovoril gosp. Kamenarović po svojem odvetniku, da z g. Kolumbićem ne bo polemiziral. Ta odgovor bi bil na mestu, ako bi se gosp. Kamenarović odpeljal v Trst, da reši iz zapore svoje uradnike, ki so faličialni knjige le »iz strahu pred njim« Zakaj ne greste v Trst, gosp. Kamenarović? Na to vprašanje objavite kako »Poslano«!

**\* Stojan Protić,** ki je več tednov bil v Rogoški Slatini, je predvečeršnjem prisel v Zagreb, kjer ostane par dni in se potem vrne v Beograd. Ko je svojačeno prispel v Slovenijo, so »opozicijski« demagogi širili o njem raz-

ne vesti, n. pr. da prihaja h kralju vladno prevzemati itd.

**\* Novinarski kongres v Subotici.** Vsi oni člani ljubljanske sekcije »Jugoslovanskega novinarskega združenja«, ki se nameravajo udeležiti kongresa, ki bo v Subotici dne 8. septembra, naj to javijo takoj (rok je 20. avgust) tajniku sekcije.

**\* Konferenca učiteljev kmetijskih šol.** Včeraj in danes se je tukaj pri oddelku za kmetijstvo vršila konferenca učiteljev kmetijskih šol v Sloveniji. Sklepalo se je, kaj vse bo ukreniti, da se dvigne obisk kmetijskih šol. Ta obisk je za razvoj našega gospodarstva velikega pomena, a je opaziti, da imajo kmetje za kmetijsko šolstvo še jako malo zanimanja. Najboljša udeležba je pač iz onih krajev, kjer so že dobri absolventi kmetijskih šol. Treba bo delati na zanimanju pri kmetih, pa tudi država jim mora olajšati s tem, da šolanje na kmetijski šoli kolikor mogoče poceni. Tudi skrajšanje vojaške službe za absolvente na eno leto bo tozadevno dobro vplivalo. Pa tudi pozneje ostani šola stalno v stiku z nekdanjim učencem, sedaj pašovalcem. Pozneje bo itak menda pisalo do tega, da bo za kmetijske sinove, bodoče posestnike obisk obvezen. Po zakonu naj bi bile šole dvoletne, dobro pa bo, če ostanejo tiste 1 letne, ki so dosedaj obstojale; kajti za šole, ki sprejemajo zrelejšo mladino (16 do 24 let) kar je tudi najbolj primerno, bi kmet ne mogel pogrešati sina 2 leti, obenem pa se z enoletno dobo sinu domu prav nič ne odtuji, kar se pa lahko deloma dogaja na šolah z daljšo učno dobo — Nadalje se je podrobneje dogovarjala glede šolskega gospodarstva, vodstva in učiteljstva, kakor tudi o raznih krajših tečajih in delovanju šol v njih okolici.

**\* Iz diplomatske službe.** Dosedanji jugoslovanski konzul v Düsseldorfu na Westfalskem, kjer se nahajajo v industrijskih krajih močne slovenske naselbine, dr. K. Kolombatović, je premeščen v Bukarešto.

**\* Promocija.** Na pariškem konservatoriju je napravila te dni gđ. Marijana Vojnović, hčerka znanega prosvetnega delavca dr. Luja Vojnovića izpit z odličnim uspehom. Izmed vseh gojencev in gojek je podelil prof. Philippe samo njej »licence«, kar odgovarja našemu doktoratu.

**\* Himen.** Gospod inženjer Pavel Kryl, profesor na srednji tehnični šoli v Ljubljani se je oženil z gospičico Vero Čučkovo iz Ljubljane. Čestitamo!

**\* Junak današnjih dni** je vsekakor mariborski tapetnik Ernest Bubak, ki je bil letošnjo pomlad obsojen zaradi navijanja cen na 48 ur zapora. Pred tremi meseci se je poročil z brhko 17letno dekle, ki mu je prinesla lepo otro, in Bubak je začel veselo življenje. Ponotič je popival in razgrajal po mestu ter prišel ponovno v konflikt a policijo, podnevi je spal, mlada žena pa je razočarana jokala nad svojo usodo. Razjarjeni tast je zaradi tega zahteval pri sodišču, da dajo Bubaka pod skrbstvo. Pri naštevanih Bubakovih grehov pred skrbstvenim sodnikom se je izkazalo, da tudi gori omenjenih 48 ur zapora ni Bubak sam odsedel, ampak neki železničar Riga Salomon, ki je prinesel nagrado 400 K. Okrajno sodišče je zato obsodilo Bubaka na 1000 Din, globe, pred enim tednom pa je bil obsojen, ker se je po vselem krolkanju v baru na ulici stregel z nekim igralcem zaradi lepe punčke. Tudi prisojenih 48 ur je seve moral odsedeti. Riga Salomon, ki je prostovoljno odsedel onih 48 ur, pa bo sedaj pri drugi razpravi za svoje velikodušno prijateljstvo še nagrajen s primernim neprostovoljnim zapornom.

**\* Čudne razmere v gradu Brdu pri Kranju.** Grad Brdo je po fideikomisu pripadel znanemu Michelangelu Zoisu, ki je takoj po prevratu iz strahu pobegnil v Celovec, kjer opravlja službo okrajnega glavarja. Grad je prepustil ženi (Ljubljanski Nemki) in mladoletnemu sinu. Pogled na lepo posestvo je od dne do dne bolj žalosten. Mnogo njiv je neobdelanih, ostale pa so v jako slabem stanju. Zoisova žena namreč misli, da živi še v srednjem veku, ko so bili delavci sužnji in kmeti tlačani. Rada bi najbrž, da bi ji delali zastonj, ker pa to ne gre, pušča raje vse v nemar. Tembolj pridno pa se zato seka les. Ljudje pravijo, da se Zoisu v Celovcu dobro godi in da se norčuje iz naše uprave, ki mu dela iz hrastov in smrek milijone. Ekspropriacijska komisija je dne 3. junija po zastopniku oddelka za kmetijstvo predlagala, naj se uradno prepove vsaka izprememba sedanjega stanja parcel, zlasti vsako izkoriščanje in sekanje lesa v gozdnih parcelah, a Zoisovka je že nekaj dni nato v zasnehem vsem prodala iz gozda sto najlepših smrek, ki se sedaj odvažajo. Na protest načelnika krajevnega agrarnega odbora je imela samo osobne besede. V okraju je mnogo bajtarjev in delavcev, ki bi radi vsaj nekaj dražja iz gozda. Ne! Smejuje se veriznik!, smejuje se Zoisovka, najbolj pa Michelangelo v Celovcu, saj mu na Brdu raste denar. Kaj, ko bi merodajni činitelji napravili enkrat konec tem razmeram!

**\* Nekaj k zasegi stanovanj.** Iz Maribora nam poročajo k naši večeršnjiji notici: »Opozorilo ministrstva za socialno politiko glede zasege stanovanj«, kjer se opozarjajo stanovanjske oblasti, da naj pred 1. januarjem 1923 z vso energijo zasežejo ona stanovanja, ki jih je

po dosedanjih predpisih še mogoče (mlajši je člen 21. dosedaj veljavne stanovanjske uredbe), da bi naj ministrstvo naslovilo to opozorilo zlasti na stanovanjski senat v Ljubljani, ki dela največje težkoče, oziroma sploh onemogoča stanovanjskim uradom strokno izvajanje določil čl. 21. Mariborski stanovanjski urad je namreč že ponovno zasegel v zmislu čl. 21. samcem rodbinska stanovanja, kakor tudi lokale, ki so bili še pred kratkem stanovanja, ali pa stanovanja oseb, ki so se brez potrebe preselile v Maribor, toda stanovanjski senat v Ljubljani je kot druga instanca vse zasege razveljavil in se postavil na stališče, ki bo veljalo v zmislu »Opozorila ministrstva za socialno politiko« — Se je po novem stanovanjskem zakonu od 1. januarja 1923 naprej. Ta protizakonitna praksa stanovanjskega senata v Ljubljani je stanovanjsko bedo v Mariboru znatno povečala in popolnoma onemogočila, da bi sploh še kdo dobil stanovanje, ker se senat v praksi postavlja na stališče, da se morejo v zmislu ustave zaseči le ona stanovanja, ki postanejo prazna vled smrti ali izselitve. Zeleni je torej, da dobi stanovanjski senat v Ljubljani striktno navodilo od ministrstva, ki se morajo tudi izvajati. Ministrstvo samo pa naj v zmislu čl. 35. stanovanjske uredbe kot vrhovna oblast razveljavi dosedanje protizakonite odredbe stan. senata. Le tako se bo stanovanjska beda v Mariboru znatno olajšala in bo mogoče spraviti nekaj državnih uradnikov pod streho.

**\* »Netaktna kritika.«** Potrjujemo, da nam poročila o koncertu »Glasbene Matice« v Rogoški Slatini ni poslal gospod dr. Ivo Sorli. — Uredništvo.

**\* Smrtna kosa.** V Radečah pri Zidanem mostu so pokopali v pondeljek g. Frana Zahrastrnika. Pokojnik je bil član Sokola od početka njegovega obstoja in član gasilnega društva. G. načelnik Jenčič je ob odprtem grobu z ganljivimi besedami vzel slovo od blagega moža. — V Ljubljani je umrla gospa Fani Fon, soproga trgovca na Starem trgu.

**\* Nabava tobaka na Holandskem.** Po odobrenju finančnega ministrstva nabavila bo naša država na Holandskem večjo kvantiteto tobaka za približno 50 milijonov Din. V to svrhu se poda posebna komisija na Holandsko. Član komisije je tudi ravnatelj ljubljanske tobačne tovarne g. Josip Mandelj. Doselej je prispelo že večje število ponudb tobačnih producentov.

**\* V Sarajevu primanjkuje kruha.** V Sarajevu je v poslednjih dneh nastalo občutno pomanjkanje kruha. V pekarnah je do treh popoldne kruh že navadno razprodan. Peki si neke vrste finejši moko sploh ne morejo nabaviti ter pečejo vsled tega le slabšeji kruh. Pa tudi ta se hitro razproda. Precejšen del prebivalstva, ki kupuje kruh pri pekih, je zaradi tega zašel v neprivilegije. Trgovci, ki kupujejo z moko, nimajo nikakih zalog.

**\* Prodaja kruha po znižani ceni.** Na Dunajski cesti (na gradbenem prostoru Kmečke posojilnice, kjer je bila menaža za oddelke Sokolov, dohod s strani sodnije), se bo danes od 9. ure naprej razprodal kruh po 12 K 1 kg.

**\* Otvoritev mestne mesnice v Mariboru.** Mariborska mestna občina odpre danes dne 19. avgusta, lastno mesnico. Meso se bo prodajalo na stojnici na rotovskem trgu po lastnih cenah. Mesarji prodajajo namreč kljub padanju cen meso še vedno po 60 K 1 kg.

**\* Prostovoljna kazen.** Sokolskemu savezu v Ljubljani sta izročili dve ljubljanki po 10 Din kot kazen, ki si jo naložata sami, ker sta zamenjali iz Brna se vračajoče Orle s Sokoli in jih pozdravljali.

**\* Napad na Sokole v Karlovcu.** Vragojoči se s vsesokolskega zleta v Ljubljani, se je ustavila neka skupina Sokolov v sredo zvečer v Karlovcu ter čakala na vlak za Bakar. Ker so morali čakati na vlak poldrugo uro, šli so Sokoli na izprehod, pojoč domoljubne pesmi. Nenadoma jih nahruli skupina blokašev, med njimi veliko število žensk; začeli so kričati češ, zakaj provocirajo, ker da so oni — Hrvati. Slišalo se se grde psovke in vzkliki »Dol z jugoslovanskim Sokolom!«. Metali so kamenje ter ranili dva Sokola: Crnogorec Božidar Gregorčič in I. Gamulju. Štirje blokaški napadalcu so bili aretirani. — Sad klerikalno-blokaškega hujkanja!

**\* Požar na Slapu.** V terek je na Slapu pri Zidanem mostu nastal gozdni požar, ki bi postal lahko usoden za sosedno vas Majland. Prebivalstvo je še ob pravem času omejilo požar, ki je nastal najbrž od isker železniškega stroja.

**\* Iz obupa v smrt.** Iz Gorice poročajo: Frančiška Učakar je imela ljubavno razmerje z nekim moškim. Posledica tega razmerja je bila sedaj petletna Vera. Ljubimec pa je v zadnjem času začel zanemarjati Učakarjevo ter se je napoln sled popolnoma umaknil. Iz obupa je Učakarjeva s svojim otrokom v naročju skočila v Sočo. Ljudje so jo skušali rešiti, a ko so jo potegnili iz vode, sta bili mrtvi že mati in hčerka.

**\* Najdena zlata verižica.** V vlaku, ki vozi ob 12. uri iz Ljubljane proti Mrriboru, se je dne 15. avgusta našla polovica zlata verižice. Lastnik jo dobi v glavni trafiki v Litiji.

**\* »Družba sv. Cirila in Metoda«** v Ljubljani sporoča vsem podružnicam in prijateljem C. M. družbe, da se vrši glavna skupščina dne 10. septembra t. l. Natančnejši spored se objavi pravočasno.

**Gospodarsivo**

**POVIŠANJE NEKATERIH TROŠARIN.**

Glasom razpisa ministrstva financ generalne direkcije posrednih davkov v Beogradu so se nekatere splošne trošarine z dnem 15. t. m. povišale in sicer:

**Na sladkor** od sladkorne pese ali sladkorne trsa, na 100 kg od 400 na 500 Din. Na vse druge vrste sladkorja na 100 kg od 80 na 200 Din. — **Na kavo:** na 100 kg od 200 na 400 Din. — **Na pivo:** Izven Srbije in Črne gore od hl od 4 na 5 Din. — **Na fino vino:** od 100 l od 600 — 800 Din. — **Na bencin:** na 100 l od 10 na 300 Din.

Imetniki trošarinskih predmetov, na katere je trošarina povišana, morajo kolikone predmetov, ki se pri njih nahajajo dne 15. t. m. najkasneje do 19. t. m. prijaviti pri najbližjem oddelku finančne kontrole in plačati razliko na trošarini najdalje v roku petih dni.

Od plačevanja razlike na trošarini so oproščene one osebe, ki nimajo več kakor 10 kg sladkorja, 2 kg kave, 5 litrov finih vin, 10 litrov piva in 5 litrov bencina. Istotako je oproščen od plačevanja razlike na trošarini sladkor, ki se nahaja v skladiščih državnih podjetij in ustanov ter pri potrošnih zadrukah, in oni bencin, ki je po točki 17. člena 118. trošarinskega pravilnika prost trošarine.

Ako se najdejo zgoraj omenjenega dne te vrste predmeti v večjih količinah, nego jih navaja prejšnji odstavek, se mora plačati trošarinska razlika za vso najdeno količino. Prijave o količinah, ki niso oproščene, treba pismeno ali ustmeno oddati v dveh izvodih. Prijavitelj se mora ime in priimek ter poklic prijavitelja, vrsta in količina trošarinskih predmetov po stanju dne 15. t. m. in kraj, kjer se nahajajo ti predmeti.

Ako se količine trošarinskih predmetov, ki so zavezani razliki trošarine, med časom, ko se morajo ti predmeti prijavljati, na potu (prevozu), jih mora oni, ki jih prejme, pravočasno prijaviti; če pa je prijavni rok že potekel, jih mora prijaviti najkasneje v 48 urah po prejemu blaga ter plačati razliko trošarine.

Po uradni ugotovitvi zaloge trošarinskih predmetov izračunaj kontrolni organ odpadajočo trošarino, izpolni poštno-čekovno položnico, glasečo se na poštno-čekovni račun delegacije ministrstva financ v Ljubljani št. 10.011 in jo izroči stranki z enim izvodom potrjene prijave. Odpadajoča vsota se plača pri najbližjem poštnem uradu.

Opuščena ali netočna prijava tvori trošarinski (dohodarstveni) prestopnik; kolleg prikrašane trošarine bi prestopnik moral plačati globo v višini štiri do osemkratne utajene trošarine. Netočna je prijava, ako znaša diferenca med prijavljeno in faktično zalogo več kakor 5 odstotkov.

Predmet izvršenega trošarinskega prestopka zapade brez odškodnine v korist države.

**NARODNA BANKA SHS.**

**Stanje 8. avgusta 1922.**

**Aktive** (v dinarjih; v oklepajih spremembe napram stanju dne 31. julija): Kovinska podloga 362.354.020.10 (+ 307.633.35), posojila 998.076.600.92 (+ 49.820.710.44), dolg države 4.587.059.370.40 (+ 15.000.241.88), vrednost državnih dommen, založenih za izdajanje novčanic 2.138.377.163 (nespr.). Skupaj 8.085.867.154.42 Din.

**Passive:** glavnica 16.978.500 (nespr.), rezervni fond 2.147.983.64 (+ 241.87), novčani v tečaju 4.911.115.765 (+ 42.414.590), razne obveznosti 959.736.872.85 (+ 4.819.467.15), terjatve za založene domene 2.138.377.163 (nespr.) saldo raznih računov 57.510.869.93 (— 17.894.286.65). Skupaj 8.085.867.154.42 Din.

**TRŽNA POROČILA.**

**Žitni trg v Zagrebu** (dne 17. t. m.) Pšenica (ca. 76 kg) 1890 — 1900 K, koruza 1580 — 1610 K, rž (70 — 71 kg) 1600 K, ječmen za pivovarne 1700 — 1750 K, ječmen za krmo 1580 — 1600 K, oves 1390 — 1440 K, fižol pisani 1200 — 1250 K, beli 1300 — 1350 K, moka št. 0 2700

— 2800 K, št. 2 2600 — 2700 K, št. 6 2500 — 2600 K, otrobi 950 — 970 K za 100 kg postavno vagon postaja. Vsled glasov o zabrani izvoza nekoliko večja ponudba in slabše cene.

**Produktna borza v Novem Sadu** (dne 16. t. m.) Pšenica 467.5 Din, baški oves 350 Din, ječmen 393.75 — 400 Din, baška koruza 380 — 381.25 Din, moka št. 0 662.5 — 688.75 Din, št. 2 635 — 644 Din, št. 6 587.5 Din, št. 7 475 Din. Tendence mlačna.

**— Dekorativna in reklamna dela** za II. Ljubljanski veliki sejem. Kakor je že objavljeno, prevzame tvrda Milan Auman & Comp., Krško, vsakovrstna dekorativna dela, opreme izloženih prostorov, reklamnih plošč in originalnih plakatov ter vsa kiparska dela. Posebni zastopnik je od 20. avgusta dalje na prostoru velesejma. Tvrda se priporoča cenj. razstavljalcem.

**— Direktni paketni promet z Rumunijo** je bil odprt dne 10. avgusta. Ravno se smejo odpremljati tudi paketi za Poljsko preko Rumunije.

**— Osiguranje valute pri izvozu otrobov.** Finančno ministrstvo je izdalo pojasnilo, da se mora tudi za otrobo osigurati pri izvozu valuta na način, kakor je predpisano v čl. 16. pravilnika.

**— Transport pošilk na račun reparacij** Dne 14. avgusta se je vršila v Münchenu konferenca naših, nemških in avstrijskih delegatov o vprašanju zboljšanja prometa za transporte naših pošilk, ki jih dobivamo na račun reparacij. Na konferenci se je dosegel popoln sporazum.

**— Borba proti draginji.** V Sarajevu se je vršilo posvetovanje predstavnikov vseh državnih oblasti o varah za pobijanje draginje. Sklenilo se je, da se uporabljajo najenergičnejše mere proti navijalcem cen.

**— 42 redni občni zbor »Kmetijske posojilnice ljubljanske okolice r. z. z. n. z. v Ljubljani«** se je vršil dne 10. avgusta. Iz uradnih poročil ob sklepu upravnega leta 1921 posnemamo, da je stanje hranilnih vlog doseglo 31. decembra 1921 vsoto 148.708.495 K 39 v., stanje posojil pa 124.545.393.64 kron. V primeri z bilančnim zaključkom za prejšnje upravno leto 1920 so se vloge in posojila približno podvojile. Denarni promet je presegel eno milijardo kron. Upravno premoženje se je zvišalo na 150.451.504.28 kron. Čisti dobiček je znašal 304.003.58 kron. Pri tem je vpoštevali pred vsem, da se je zavod, v svesti si svoje vloge in naloge na domačem gospodarstvenem polju, posluževal tudi v preteklem letu skrajno kulantne obrestne mere, kar je bistveno skrčilo čisti dobiček. Za obče koristne narodne namene je naklonil zavod večje vsote, ki so izkazane v upravnih stroških. Zavod poseduje med raznimi nepremičninami tri velike ogelne hiše na najboljših prometnih mestih v Ljubljani, ki so odpisane na nizke bilančne postavke. Avstrijske ali ogrske ga vojnega posojila ne poseduje zavod niti vinarja. Portfelj lastnih vrednostnih listin tvorijo prvotni češkoslovanski in jugoslovanski papirji. — »Kmetijska posojilnica ljubljanske okolice« je praznovala v preteklem letu 40letnico ustanovitve in se je razvila v največji in najmočnejši denarni zavod svojega ustroja v naši domovini.

**— Frank ali krona v Češkoslovanski?** Iz Prage poročajo: »Bohemia« javlja, da finančnega ministrstva ne prevzame Rašin, kakor je bilo predvideno, nego direktor čekovnega urada Pospíšil. Zaradi tega se misli, da bo češkoslovanska vlada uvedla valuto franka, katero Pospíšil zagovarja. V »Narodnih Listih« protestira Rašin energično proti uvedbi valute franka. Rašin naglašja, da se češkoslovanska zunanja trgovina še ni toliko ojačila, da bi se mogla ta izprememba izvršiti. Razen tega imajo tudi sosedne države slabo valuto in bi torej bila ta izprememba samo škodljiva.

**OPOZARJAMO NA OBRATNO RAZSTAVO V CELJU**

go treninga je treba in dosegle bodo lepše uspehe. Dobra ideja je, da ostane ena od Čehinj, kakor čujemo v Ljubljani kot trenerka teama Ilirije. Danes se vrši revanš-tekma z Ilirijo, ki bo vsekakor skušala, da bo njen poraz čim manjši. Gotovo bo izgubila tremo, ki jo je imela zadnjič. Brezdvomno se pa je že nekaj naučila od Čehoslovakinj. Tekma bo po prvih dveh poskusih morda najbolj zanimiva, ker Ilirijanke vedo, da se po tej tekmi izbere reprezentančni team za nedeljsko igro. Vsaka bo dala svoje najboljšje.

Pred rokometno tekmo se je vršil večeraj stafečni tek 4krat 75 za dame. Zmagala je stafeta Jadrana v 44 sek. 2. Ilirija, 3. Primorje, 4. Zidenice. Čehinje niso nastopile s svojo prvo stafeto, ki nastopi šele v nedeljo. Imele so dve rezervi.

**Wiener Sportklub** je včeraj v petek z lahko porazil v Hamburgu tamošnji klub Union s 5 : 2 (2 : 0).

**Nogometna sekcija S. K. Ilirija v Ljubljani** sklicuje za danes zvečer ob pol 9. sestanek vseh igralcev v restavraciji pri »Novem svetu«. Udeležba za vse igralce Ilirije obvezna.

**Odgovorni urednik Fr. Brozovič.** Lastnik in izdajatelj Konrad »Jutra«. Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

## Sport

**S. K. Zidenice : Jadrani 17 : 1 (8 : 0).**

Včeraj so vrle članice S. K. Zidenice igrale rokometno tekmo z ljubljanskim Jadranom in dosegle zopet veliko zmago. Čeprav so nastopile z nekaterimi rezervami. Zlasti je manjkala njihova najboljša igralka levo krilo gđ. Slatkova. Ne smemo se čuditi, da doživljajo naši klubi v tej panogi tako velike poraze. Kakor znano so Čehinje tudi v Zagrebu zmagale nad Haškom z veliko diferenco. Pri nas se goji ta sport šele zelo kratak čas, dočim igrajo hazeno na Češkem že precej dolgo in je ta igra tam mnogo bolj razširjena kot pri nas.

Pri večerajšnji tekmi je bilo mnogo več občinstva kot pri prvi. Vsi so se divili v vsakem oziru lepi in dovršeni igri Čehoslovakinj. Zlasti se je zopet odlikoval napadalni trio s svojimi krasnimi kombinacijami pred golom. Članicam Jadrana manjka poleg tehnike odločnost in zmišle za skupno igro. Poznalo se mu je pač, da tekmuje prvič s tako močnim nasprotnikom. Njegov poraz bi bil vsekakor vse večji, ako ne bi bila vratarica, ki je bila najboljša od vsega teama, obranila mnogo ostrih strelcov Čehoslovakinj. Prepričani smo, da naše sportistke vsled teh porazov nikakor ne bodo popustile in vrgle puške v koruzo. Mnogo

## Hči papeža — Lukrecija Borgia

«To ni resnica, laž!» vzklikne besno Cezar. «Pes francoski, moji sovražniki so te podkupili, da mi prineseš to strašno vest, ki naj bi me tako prevzela, da se umaknem izpred Pesara. Zgrabite ga, častniki, in pobijte!»

«Bog usmiljen!» zajecja nesrečnik, ki ni bil pripravljen na tak sprejem in pade na kolena. «Zaklinjam se vam z vso dušo, da sem govoril resnico. Papež je umrl in drugi je zasedel prestol v Angeljski trdnjavi.»

Cezar zaškrpi z zobmi. Niti besede ne more pregovoriti.

«A kdo,» vpraša s tresočim glasom grofica Orsini, «kdo nosi zdaj tiaro? Kdo je novi papež?»

«Julijan Rovere je naslednik Aleksandra VI. Imenuje se papež Julijan II.»

Par trenutkov vlada globoka tišina. Cezar je prekril svoje lice z robom plašča. Zlaj ga odgrne in vpraša z zamolklim glasom:

«Moje očeta so torej umorili?»

«Aleksander VI. je umrl v muhah,» odvrne Francoz: «pripovedujejo, da se je smrt počasi polasčala starčevega telesa.»

«Ali ste ubijalca že zaprli? Je li rimski narod kardinalskega lopova Adriana de Corneto raztrgal na kose?»

«Adrian de Corneto je najpopularnejši človek v Rimu,» odvrne Antoine, «in ves svet že vé, da je bil otrov, vsled katerega je umrl vaš oče, po njem sameu donesen v Cornetovo palačo in je bil namenjen kardinalu. Sa-

mo nesrečen slučaj... znota paža, imenovanega Gennaro...  
«Gennaro!» odjekne dvojni krik. Istodobno sta vzkliknila to ime Cezar in Violetta Orsini. «Gennaro, praviš?»

«Da reši svojega ljubljenega kardinala Adriana, je mladi paž zamenjal popolnoma slični konfektni dozi in ponudil papežu otrov, ki je bil namenjen kardinalu.»

Violetta si z rokami prekrije lice in tiho zašepeče: «Usoda!»

A Cezar bruhne v blazen smeh, da se vsi okrog njega prestrašijo, smeh, ki je bil tako vesel, ko da je Cezar slišal uspešno šalo, najuspelejšo, kar jih je čul doslej.

«Haha! To je res smeja vredno!» vzklikne nato. «Mali Gennaro je ubil velikega papeža Aleksandra VI. ... Gennaro, moj mali, lepi Gennaro ... je svojemu dedu dal strupa v roke! Ah, to je veselo! ... Veselo je na tem svetu in v življenju! Komedija, da po- čiš od smeha!»

«Reci mi, Antoine,» vpraša vznemirjena Violetta, «kaj se je zgodilo z Gennarom? Ali so ga vrgli v ječo?»

«Pokopali so ga s svečanim zvo- njenjem po vseh rimskih cerkvah, nje- govega pogreba se je udeležil ves Rim, vsa dekleta in žene so plakale za njim, ko so po rimskih ulicah ne- sli njegovo krsto, za katero so sli vsi kardinali. Mislim, da še pri nobenem pogrebu ni bilo potočenih toliko iskrenih solz.»

«Dovolj!» zarenči Cezar. «Zadosti sem slišal. Kaj brbljaš, lopov, o stvar- eh, ki te jih nihče ni vprašal? Pojdi- mo, meni osedlajte najhitrejšega ko- njca. Moram v Rim, ker tam stoji moje

stvar, slabo, poskusiti moram, da re- šim, kar se rešiti da. Vam, grof Ma- rino, izročam vrhovno poveljstvo svo- jih čet. Ako se povrnem, tedaj ...»

«Modri plamen, gospod, glejte, mo- dri plamen se vidi nad vrati pesarske trdnjave!» zakriči glas ob vznemirju- griča.

Cezar se okrene in začne strmeti proti trdnjavi Pesaro, okrog ust mu zaigra zmagoslavni, satanski smeh- ljaj:

«Modri plamen!» ponovi zdaj tudi Violetta, častniki pa radostno šepeta- jo drug drugemu:

«Končno ... končno ... modri pla- men!»

Daleč tam, kjer se je iz teme po- javljala pesarska trdnjava, se je dvigala proti brezvezdnemu nebu modra raketa, tiha, toda svetleča naokrog kakor brleča zvezda.

«Na delo!» zapove Cezar, z njego- vega lica je v tem trenutku izginilo vse presenečenje. «Na delo, gospoda moja! Hočem takoj s tristo možmi svoje španske telesne garde vdreti v grad. Tam najdem zapadna vrata od- prta in zadrževala nas ne bo nobena zapreka. Vi pa, grof Marino, počakaj- te na moj znak s trdnjave in mi nato takoj sledite z vsemi mojimi četami. Semkaj, Micheletto, kraj mene ... Cesa želiš, Violetta?»

«Dovoli mi, prosim te, da te smem spremljati. Hočem s teboj umreti!»

«Zmagati, hočeš reči?» odvrne Ce- zar s surovim glasom. «Dobro, naj pa bo! Pojdi z menoj, nad mojo glavo boš vila prapor, kadar se kot zmagovalec pojavim nad pesarskim obzid- jem ... Lahko noč, gospoda moja, predno vžide sonce, bo usoda Pesara

odločena ... Tedaj krenem s svojimi četami proti Rimu in se pobrigam, da bo enkrat zapisano v zgodovini: Ju- lian Rovere, naslednik Aleksandra VI., je vladal samo osem dni, ker ga je s Petrovega prestola pregnal Cezar Borgia s svojimi pristaši in velikega Borgije veliki sin ... je tiaro posadil na svojo glavo.»

V tem trenutku se začuje iz bližnje- ga gozda zategnjen, rezek ptičji žvižg. «Kaj je to?» šepne grof Marino častnikom. «Ali je bil človeški signal, ali resnično ptičji žvižg?»

Častnik mu odvrne: «To je bil krik čuka, ki najavlja nesrečo. Bojim se, grof, da bo zgodovina o naši dobi pi- sala popolnoma drugače!»

7. poglavje.

«Približuje se odločilni trenutek, prihaja čas povračila. Povej, Ivan, ali si tako pokril svojo vojsko, da se lahko ob pravem času vrže na Cezar- jeve ljudi, ko vdrejo v trdnjavo. Ali je pripravljena vrela voda in olje, ali je ostro nabrušen tvoj meč, ljubljene moj, da zamore v odločni borbi odro- titi tvojemu smrtnemu sovražniku glavo?»

Težko so padale te besede Lukre- cije Borgia, ko je z grofom Sforzo stala na širokem stopnišču, vodečem v gornje nadstropje gradu. S tega stopnišča se je videlo v veliko dvo- rano, ki je bila popločena z dragoce- nimi lesenimi ploščami. Visoka, z ogromnimi železnimi zapahli zatvorje- na vrata so delila dvorano od zuna- njega dvorišča.

Giovanni Sforza je bil od glave do pete v oklepu. Z desnico se je opiral na široki meč, v levičji je držal šlem, okrašen z valjujočim črnim perjem.

«Ne bodi v skrbeh, Lukrecija moja,» odvrne mladi grof ženi, željni osve- te. «Z največjo opreznostjo sem se lo- til tega posla, pri našem načrtu je iz- ključen vsak neuspeh. Ti si vžgala modro raketo. V onem trenutku je bil Cezar tudi že na poti, o tem ne dvo- mim. Zapadna vrata najde samo pri- prta. Kadar vdre, mu ti odpreš ta vrata.»

Nato beži, kolikor zamoreš, čez te stopnice. Odtod, kjer zdaj stojiva, lah- ko opazuješ borbo. Tvojim očem ne uide niti ena slika strašne igre, tako strašne, da se ne morem z njo podči- ti. V istem trenutku namreč, ko stopi- jo Cezarjevi ljudje v spodnjo dvo- rano, premaknem ključno in nenadno jim zmanjka tal pod nogami, vsi pa- dejo v globino, ki sicer ni tako globo- ka, a vendar toliko, da jim onemogo- či vsako obrambo. Tedaj vdremo mi iz druge dvorane in zdrobimo vse pa- piste, ki jih najdemo v trdnjavi. Jaz sam pa poiščem v metežu Cezarja in ne umakna se več mojemu meču. Da nam nobeden ne zamore uiti, sem za- povedal svojemu kastelanu Varenu, da hitro preseka povratek Cezarjevimi ljudem. Vidiš, vse to je tako urejeno, da niti eden ne more pobegniti. Za to krvavo kopelj v pesarski trdnjavi ne bo glasnika, ki bi mogel Cezarjevimi četam javiti pogibeli. Kar pa končno tiče poslednjih, jih z lahkoto razprši- mo, ako izgubijo svojega vojvodo, ker razpoloženje v sovražnikovem taboru itak ni preveč bodro. Moji ogleduhi so mi javili, da Francozi kolebajo v svo- ji vdanosti do Cezarja, pa tudi mezd- niki so bolj in bolj nezadovoljni. So- vražnik, ki se ne bori s praviim navdu- šenjem, ni vreden straha.»

## Objave

\* **Koncertni odsek za prvi Jugoslo- vanski vsesokolski zlet**, se iskreno za- hvaljuje vsem društvom in vsem posa- meznim in njihovim dirigentom in sploh vsem, ki so blagohotno sodelovali na koncertih in nastopih povodom prekras- nih dni prvega Jugoslovanskega veso- kolskega zleta. Zahvaljujemo se dalje, narodnemu gledališču za prireditvev pre- stav, ter Sentiakobskemu gledališkemu odru in Dramatičnemu odseku Sokola na Viču, za njih poštirvalno prirejanje predstav ob naraščajočem in dijaško-vo- jaškem dnevu, ter v zletnih dneh! Naš prireditveni načrt je bil zamišljen tako, da smo hoteli z malimi stroški nuditi dragim gostom gledališke in koncertne prireditve, ter jih opozoriti na dejstvo ka- ko Slovenci gojimo glasbo in dramsko umetnost. Vsi sodelujoči so v vsakem oziru storili svojo dolžnost, ter gostje prireditve niso mogli dovolj prehovati. Zato še enkrat srčna hvala vsem! Kon- certni odsek za prvi Jugoslovanski vso- sokolski zlet v Ljubljani.

\* **Kam v nedeljo 20. t. m.?** V prekrasni Bohinji, v skrajno obsejno sokolsko po- stojanko, ker priredi celokupno društvo svoj izlet k Zlatorogu odnosno k slapu «Savice», da se okrepčajo žalostne duše članov pogorelcov med brati. Odhod od tukajšnje postaje ob 9. uri dopoldne. Po povratku to je ob 20. uri se vrši dru- stveni zabavni večer v hotelu Triglav združen s plesom in petjem. Pridite vsi v najbolj obilnem številu, da zamorete duševno in materijelno pomagati tu bi- vajočim bratom in sestram. Vozni popust imate s legitimacijo vsesokolskega zleta.

\* **Sv. Peter v Sav. dolini.** Šentpeterska mladina priredi v nedeljo to je 20. t. m. popoldne ob 3. uri **veliko vrtno veselico** z narodno igro «Legionarji» na vrtu g. Franca Privošnika v Debertesovasi. Kdor hoče uživati radost in veselje vabimo da nas vsak obišče. St. Peterska mladina!

\* **Zgubila se je v turek zvečer v Tivo- lju listnica z nekaj denarjem in dvema legitimacijama glaseči se na ime Ivan Mrak.** Pošten najditelj se prosi, da vrne isto, naslov kot se glasi legitimacija, ob- drži pa naj za nagrado 400 K.

**Gostilna**  
s popolnim inventarjem in krasnim senčnatim vrtom se odda takoj pod zelo ugodnimi pogoji v najem. Naslov v upravnistvu «Jutra». 1714

**Trgovski sotrudnik**  
spreten prodalec, se sprejme takoj za manufakturno trgovino. Ponudbe naj se pošiljajo  
2094  
tvrdki R. & E. SKRBERNE, Ljubljana.

**Nudim**  
po najnižjih cenah:  
otrobe, moko za krmo, fižol,  
kumna in druge deželne pridelke  
Ljudevit Sirc, Kranj. 2228

**Slaščičarski pomočnik in vajenec se sprejmeta.** 2084  
E. Ilich, Maribor, Slovenska ul. 5.

**Nova trgovska hiša**  
pripravna za veletrgovino ali tovarno v bližini kolodvora v Ljubljani se vsled pomanjkanja potrebnega kapi- tala ugodno proda. Cenjene ponudbe na upravnistvo «Jutra» pod «Nova zgradba». 2743

**Slaščičarje**  
(dobre tresirarje)  
sprejme takoj 2750  
**V. BIZJAK & DRUG**  
Rogaška Slatina.

**Pravi malinovec,**  
citronov sok i. t. d. — Esenci za brezalkoholne pijače. — Esenci za rum in likerje. — Sadni eteri za pecivo, kandite i. t. d.  
priporoča 2665

**Srečko Potnik**  
tvornica sadnih sokov in esenc  
v Ljubljani, Metelkova ulica.

**Gradbeno podjetje**  
**ing. Dukić in drug**  
Ljubljana, Bohoričeva ul. 20.  
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

**Vsako množino vreč**  
za 100 kg, rabljenih, a dobro ohranjenih  
**kupi** 2713  
Prva Mariborska tovarna mila, Maribor.

**Mali oglasi**  
stanje do 20 besedi Din. 3.—, vsakih nadaljnjih 5 besedi 1 Din. — Trgovski oglasi, doplačovanja, se- premičnina do 20 besedi 5 Din., vsakih nadaljnjih 5 besedi 2 Din. — Plača se naprej. (Lahko tudi v znamkah.) Na vprašanje se odgovarja le, ako je vprašanje priloženo znakom za odgovor.

**Službe**  
**Voč prodajalk**  
sprejem. Ponudbe na Koc- bek, Kranj. 2747

**Uradnik** 2739  
z odvetniško in trgovsko prakso, samostojen delavec, zmožen koncepta, unaobznen in pošten, želi prenesti mesto. Cenjene ponudbe na upravo «Jutra» pod «Odvet- niška praksa».

**Iščem** 2744  
perfektnega slaščičarskega pomočnika. Nastop takoj. — Naslov: Sidorija Novak, sla- ščičarna v Murski Soboti.

**Mlad računski uradnik**  
išče primerno popoldansko službo. Ponudbe na upravo «Jutra» pod št. 5000. 2742

**Krojaški delovodja**  
ali prikojevalec stopi v službo v katerosibodi trdko ali pa samostojno. Naslov pové uprava «Jutra». 2729

**Iščem trgov. učenca**  
dobrih in poštenih staršev za trgovino z mešanim bla- gom. Vstop 1. septembra. Ivan Sever, Velenje (Slove- nija) 2734

**Trgovski pomočnik,**  
specerijske stroke, išče mesta. Gre tudi kot skladiščnik. Po- nudbe na upravo «Jutra» pod «Trg. pomočnik». 2715

**Stanovanja**  
**Iščem stanovanje**  
z dvema sobama in kuhinjo v okolici Ljubljane ali ob železniških progah do 30 km iz Ljubljane, v bližini po- staje. Plačam za dlje časa naprej. Cenjene ponudbe na upravo «Jutra» pod «Stano- vanje». 2738

**Potnik**

agilen, dobro vpeljan v vsej državi, popolnoma več srbohrvatskega in slovenskega jezika. se takoj sprejme.  
Prošnje, opremljene z dokazili o sposobnosti, je nasloviti na naslov: Drago Cerlini, tovarna kravat, Celje. 2721

**Pozor, trgovci in industriji!**  
Tekom meseca avgusta izide izpod tiska  
**Adresar trgovačkih i industr. preduzeća za južnu Srbiju,**  
ki obseza nad 2000 naslovov iz okrog dvajset mest južne Srbije.  
Poseben del te adresne knjige prinaša seznamek večjih trgovskih in industrijskih podjetij največjih mest naše kraljevine. Podjetje, ki želi da pride v ta sezna- mek, naj nam takoj v priporočenem pismu svoj naslov poslati blagovoli. 2725  
Adresar sprejema oglase po tarifi:  
za celo stran . . . . . Din 200.—  
za pol strani . . . . . „ 110.—  
za četrt strani . . . . . „ 60.—  
Naslove in oglase sprejemata do 20. avgusta t. l.  
Izdajateljca adresara Topolović & Stojković knjigarnarja v Skoplju.

**Mlada vdova, 2727**  
ki je izurjena v vseh strokah gospodinjstva, želi priti k boljšemu gospodu za gospodinjvo. Cenjene ponudbe prosim pod «Dobra kuharica» na upravo «Jutra»

**Prodajam**  
**Prodajam dve kobil,**  
lepi črni, 10 in 12 let stari, 165 in 167 cm visoki, zdravi, za vsako vožnjo sposobni. Cena K 60.000. Več se izve pri Antonu Verbiču, trgovcu v Sevnici. 2746

**Omarna muzika**  
za gostilno, znamke «Piano-Orchestra», dobro obranjena skoro popolnoma nova, proda se za ceno 30.000 K. Naslov pové uprava «Jutra». 2745

**Več vagonov sena naprodaj** 2712  
ima Adam Kincel v St. Jurju ob južni železnici. Kdor ga rabi, naj se obrne na ta na- slov, pa se mu takoj naznani cena.

**Prezvamem** 2800  
stalne ter vsakovrstne druge vožnje za dva para konj. A. Komar, Krakovska ul. 13.

**Dojlija** 2748  
gre k boljši družini ali vzame tudi event. dojenčka na dom. Naslov v upravi «Jutra».

**Josip Poženel**  
bivši učitelj podkovske šole 2752  
po dolgotrajni mučni bolezni v 42. letu svoje starosti, previden s sv. za- kramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspal.  
Pogreb se vrši v soboto dne 19. t. m. ob 1/2. uri popoldne iz de- želne bolnice k Sv. Križu.  
Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Jakoba.  
V Ljubljani, dne 18. avgusta 1922.  
**Žalujoči ostali.**

Tužnim srcem naznanjamo prežalostno vest, da je naš srčnoljubljeni soprog, oziroma oče, gospod  
**August Colja**  
revident južne železnice v Ljubljani  
po dolgi, mučni bolezni dne 18. avgusta 1922. dopoldne, previden s tolažili sv. vere, mirno izdihnil svojo plemenito dušo.  
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo dne 20. avgusta 1922. ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice občne javne bolnice k Sv. Križu.  
Bodi mu zemljica lahka! 2749  
**Žalujoča:**  
**Kristina Colja, žena, in Leopold, sin.**